





در گفتگو با یک نماینده مجلس مطرح شد:
**توسعه سواحل مکران نیاز به یک ژنرال دارد**

سال هاست که از توسعه سواحل مکران صحبت می‌شود؛ منطقه ساحلی بکر و استراتژیکی که هم ظرفیت‌های گردشگری فراوانی دارد و هم از نظر اقتصادی با توجه به نقطه جغرافیایی که در آن قرار گرفته می‌تواند یک جایگاه ویژه در کشور را به خود اختصاص دهد. با توجه به راه داشتن این منطقه به آب‌های آزادو همسایگی با کشورهای پاکستان و افغانستان از سال‌های دور در کانون توجه دولت‌های مختلف قرار داشته‌اما تا به حال همه چیز در حد حرف بوده و متخصصان می‌گویند در عمل کاری برای استفاده از ظرفیت‌های این منطقه انجام نشده است.

اخیراً دولت چهاردهم با اصلاح اساسنامه توسعه سواحل مکران و انتخاب علی عبدالملی‌زاده به عنوان دبیر توسعه این مناطق برنامه جدیدی را برای کارهای بر زمین مانده در این مناطق آغاز کرده است که البته موفق بودن آن نیاز به گذر زمان دارد. محمدانور بجارزی، نماینده چابهار و نیکشهر که منطقه مکران زیر مجموعه حوزه انتخابیه او به حساب می‌آید، در گفتگوبا تجارت‌نیوز درباره موانع و مشکلات موجود در این منطقه توضیحاتی می‌دهد و از عملکردها در این حوزه انتقاد می‌کند.

■ **۷۰ هزار نفر از جمعیت سواحل مکران حاشیه‌نشین هستند**

این نماینده مجلس با تاکید بر این موضوع که سواحل مکران مقام اول حاشیه‌نشینی کشور را دارد افزود: این مناطق ۱۳۰ هزار نفر جمعیت دارد و ۷۰ هزار نفر از این جمعیت حاشیه‌نشین هستند. وقتی از حاشیه‌نشینی در این مناطق صحبت می‌کنم یعنی خانه‌ها لوتک، برق‌ها از یک ترانس ۲۰۰ تا ۲۰۰۰ کابل غیر مجاز برای روشنایی خانه‌ها گرفته شده و ج آب لوله‌کشی هم که ندارد.

بجارزهی برای نشان دادن عمق فاجعه به دیدار اخیر خود و عبدالملی‌زاده، دبیر جدید توسعه سواحل مکران از بخش‌هایی از مناطق حاشیه‌نشینی در چابهار شهرستان‌های زیرمجموعه اشاره کرد و گفت: اخیراً آقای عدالعلی‌زاده را به این منطقه بردم و بخش‌های حاشیه‌نشین را به ایشان نشان دادم. حجم زیادی کابل‌های برق به جسای اینکه از روی تیر چراغ برق عبور کند روی زمین ریخته و چندین نفر تا به حال به دلیل اتصالی جان خود را از دست داده‌اند.

نماینده چابهار و نیکشهر درباره عملکرد عدالعلی‌زاده که به تازگی به عنوان دبیر توسعه سواحل مکران انتخاب شده توضیح داد:ایشان تازه کار را در دست گرفته‌اند. هنوز برای اینکه از اقدامات و عملکردشان صحبت شود زود است. اما اطلاع دارم که قرار است کارشناس‌هایی را از خارج بیآورند و سواحل را ساماندهی و طراحی کنند.

■ **بکر ترین مناطق سواحل مکران در سیستان و بلوچستان قرار دارد؛ از «درک» تا «گواتر»**

این نماینده مجلس با اشاره به وجود بکرترین سواحل ایران در منطقه چابهار گفت: حدود ۲۷۰ کیلومتر از سواحل مکران در سیستان و بلوچستان قرار دارد. بکرترین آنها در منطقه چابهار است که از زرزآباد و ساحل «درک» آغاز می‌شود و به «گواتر» سرزمین دلفین‌ها که زیباترین سواحل دنیا هستند ختم می‌شود.

او ادامه داد: فعلاً اتفاق خاصی در این مناطق نیفتاده، همه چیز فقط به بازدید سپری شده است.

بجارزهی درباره علت عملیاتی نشدن برنامه‌ها برای سواحل مکران بعد از گذشت سال‌ها گفت: باید ابتدا ساختمان و اداره توسعه سواحل مکران راه‌اندازی و تیروهای آن مشخص شوند، یک چارت یادار‌های و جود داشته باشد بعد از توسعه سواحل مکران صحبت کنیم. روی کاغذ چیزی نوشته شده و ۸ سال است که فقط از توسعه این مناطق حرف می‌زنیم اما در عمل اتفاق خاصی نمی‌افتد.

این نماینده مجلس اضافه کرد: تا زمانی که یک ژنرال درست و حسابی فرهنگی و اقتصادی پیدا نشود که ساختمانی در این منطقه راه‌اندازی کند و بگوید این سازمان توسعه مناطق مکران است هیچ اتفاقی رخ نخواهد داد.او درباره کارهایی که تا به حال در این مناطق بعد از گذشت سال‌ها انجام شده است گفت: من نماینده این منطقه هستم اما تا به حال چیزی ندیده‌ام. افراد قبلی هم که مسئولیت گرفتند، اعتبار خاصی به آنها ندادند و بعد هم نیمه‌کاره رها کردند و رفتند.نماینده چابهار و نیکشهر ادامه داد: آقای عدالعلی‌زاده هم که به تازگی از طرف رئیس جمهور منصوب شده‌اند اول باید بگویند این اداره، این چارت، این نیرو و سازمان، این اساسنامه و کار را با جدیدت آغاز کنند.

■ **حالا که اساسنامه تصویب و اصلاح شده بیا بیند کار را آغاز کنند**

بجارزهی درباره اصلاح اساسنامه توسعه سواحل مکران که به‌تازگی در هیات دولت به تصویب رسیده است توضیح داد: اساسنامه تصویب شده بیا بیند کار را آغاز کنند. خیلی چیزها در سال‌های گذشته تصویب شده اما اصل عملیاتی شدن کار است. ما مردم میدان می‌خواهیم. باید فردی آنجا بیاید که اختیار داشته باشد.

■ **دبیر توسعه سواحل مکران باید اختیار داشته باشد**

این نماینده مجلس در پایان با اشاره به خصوصیات لازم برای فردی که مدیریت توسعه سواحل مکران را در اختیار می‌گیرد گفت: مدیری باید برای این سمت انتخاب شود که مدیر باشد، بتواند با پختن ارتباط قوی بگیرد و اختیار هم داشته باشد. باید بودجه ابتدایی را به این منطقه اختصاص دهند تا بتوان کار را پیش برد.

شنبه ۱۵ دی ماه ۱۴۰۵
سال هفتم شماره ۳۸۷

سیاست‌سن

| یادداشت |

«**طرح مودت» قابل اجراست**



**حسن هانی‌زاده**
تحلیل‌گرمسائیل غرب آسیا

یک جامعه‌شناس نسبت به اعمال دیکتاتوری از سوی اقلیت هشدار داد

## اعتراض به رفع فیلترینگ با کدام مجوز؟!

اقلیت نمی‌تواند برای اکثریت تصمیم بگیرد.
وقتی اقلیت تصمیم می‌گیرد یعنی دارد یک نوع دیکتاتوری اعمال می‌کند؛

گروه سیاسی:
تجمعات بدون مجوزی که در روزهای اخیر علیه رفع فیلترینگ صورت می‌گیرد اگر چه از سوی تعداد اقلیتی معترض انجام می‌شود اما موجدات نگرانی بخشی از روشنفکران جامعه را فراهم ساخته است. اقلیتی که بنابر گفته یکی از کارشناسان علوم اجتماعی به دلیل گرایش آنها به دیکتاتوری و تلاش در راستای کارشکنی در مسیر اجرایی وعده‌های رییس دولت چهاردهم و نادیده گرفتن خواست و نظر اکثریت جامعه صورت می‌گیرد در همین رابطه تقی آزادارمکی از چهره‌های شاخص جامعه‌شناسی پاسخگوی سوآلات جماران بوده است که مشروح آن‌رادر ادامه می‌خوانید:

■ **به نظر شما چرا اقلیت‌هایی در جامعه از گشایش‌هایی مثل رفع فیلتر نگران هستند و نگرانی خودشان را به اشکال مختلف بروز می‌دهند؟**

در هر جامعه طبیعی یک اقلیت معترض نسبت به همه چیز وجود دارد. یعنی ما باید بپذیریم که حوزه مدنی جامعه ایران همیشه با یک جمع معترض حداقلی مواجه باشد و امکان ندارد در یک جامعه همه موافق با هر چیزی باشند و لذا به نظر من این نشانه طبیعی بودن جامعه است و نباید شما این را بد بپند؛ چیز بدی نیست.

■ **حتی اگر این اقلیت صاحب قدرت هم باشند؟**

اگر اقلیت صاحب قدرت باشد، منحل اشکال است. یعنی هیچ وقت در هیچ جامعه طبیعی، اقلیت حاکم نمی‌شود؛ اقلیت همیشه در اقلیت باقی می‌ماند و مثلاً نظرات انتقادی و اعتراضی دارد و خودش را بازسازی می‌کند و سعی دارد که اندیشه خودش را اشاعه بدهد تا به اکثریت دست پیدا کند. این نحوه گسترش ایده‌های اقلیت به جامعه گسترده‌تر و فراگیر است. ولی اینکه یک اقلیتی با هر قدرندی مثل رانت، زور، حبله، تجاوز یا خطا کارایی قدرت را در دست گرفته، دیگر حق نادیده گرفتن نظر اکثریت را ندارد.

ما باید به یک بحث دیگری بر گردیم و ببینیم واقعاً افکار

اقدام اخیر اتحادیه اروپا در فعال‌سازی مکانیزم ماشه علیه ایران، نقض توافق‌نامه برجام تلقی می‌شود، چرا که از سال ۲۰۱۵، که برجام به عنوان یک توافق‌نامه رسمی بین‌المللی در دبیرخانه سازمان ملل ثبت شده، ایران به تمام تعهدات خود در این توافق عمل کرده است. متأسفانه، ایالات متحده در سال ۲۰۱۸ از برجام خارج شد و از آن زمان، ایالات متحده و اتحادیه اروپا بیش از ۱۷۰۰ مورد تحریم علیه ایران و همچنین شخصیت‌های حقوقی و حقیقی اعمال کردند. این موضوع نشان می‌دهد که برجام به صورت یک حرفه تنها از سوی ایران عملیاتی شده و امضاکنندگان اروپایی و ایالات متحده به هیچ یک از تعهدات خود عمل نکرده‌اند. بنابر این، فعال‌سازی مکانیزم ماشه برآیند برخی متغیرات منطقه‌ای، از جمله سرنگونی دولت سوریه و تلاش برای ترور شخصیت‌های تأثیرگذار محور مقاومت، می‌باشد. تمامی این عوامل نشان می‌دهند که یک سلسله‌فشارهای سیاسی، امنیتی و اقتصادی علیه ایران آغاز شده است تا از تأثیرگذاری ایران در تحولات منطقه جلوگیری شود. به نظر می‌رسد ایران نیز باید در این خصوص مکانیزم ماشه خود را عملیاتی کند. با

توجه به اینکه ایران بر گه‌های برنده متعددی در حوزه برجام دارد، می‌تواند اقدام متقابلی انجام دهد. از جمله خروج از نی‌تی و کاهش تعهدات، و همچنین طرد بازرسان آژانس بین‌المللی که به صورت سرزده از تأسیسات هسته‌ای ایران بازدید می‌کنند. این‌ها مجموعه‌ای از بر گه‌هایی است که ایران می‌تواند در پاسخ به عملیاتی شدن مکانیزم ماشه غرب ارائه دهد. بنده متقدم ایران برای مقابله با چالش‌های امنیتی که در منطقه به وجود آمده، باید با کمک هم‌پیمانان سنتی خود در منطقه، فشارهای غرب و اتحادیه اروپا را کاهش دهد. استفاده از تحریم‌های انرژی علیه کشورهای اروپایی و غرب و همچنین کاهش تعهدات خود در برجام و افزایش سطح غنی‌سازی می‌تواند، اقداماتی بازدارنده باشد. به نظر می‌رسد که کشورهای اروپایی پس از سرنگونی دولت فشار اسد احساس می‌کنند که ایران در موضع ضعف قرار دارد و باید فشارهای بیشتری علیه ایران اعمال کنند. اما دستگاه دیپلماسی ایران باید با همکاری برخی کشورهای اروپایی و منطقه‌ای، مجموعه‌ای اقتصادی و سیاسی را برای تقابل با سیاست‌های اروپا و ایالات متحده ایجاد

کند. در واقع به نظر می‌رسد در شرایط فعلی امکان اجرایی شدن همکاری ایران با سایر کشورهای منطقه‌ای در قالب طرح مودت زیاد است، اما دخالت قدرت‌های فرامنطقه‌ای در منطقه خلیج فارس مانع از عملیاتی شدن این طرح مودت شده است. بنابر این، دستگاه دیپلماسی و شخص وزیر خار چه باید با سفر به کشورهای منطقه، این طرح را عملیاتی کنند که باعث شود فضای دلپذیر از تعامل میان ایران و کشورهای عرب حوزه خلیج فارس به وجود آید. به هر حال سرنگونی دولت فشار اسد متأسفانه فضای جدیدی را ایجاد کرده است. اکنون فشارها متوجه دو محور دیگر مقاومت، یعنی یمن و عراق، شده است. آمریکایی‌ها با کمک رژیم صهیونیستی و تر گیه در تلاش هستند تا محور مقاومت را تضعیف کنند، از جمله از طریق حمله مداوم به تأسیسات حیاتی یمن و آموزش گروهک تروریستی داعش در منطقه سوریه تحت نظر آمریکا که این اقدامات می‌تواند فضای سخت و تقابلی میان محور مقاومت و برخی جریان‌های داخلی سوریه و منطقه ایجاد کند که این امر به آشفتگی امنیتی در منطقه منجر خواهد شد.



یک خطایی جلوی او را بگیرد، در ثواب هم دیگر شرکت نمی‌کنند، منفعل می‌شوند و به حاشیه می‌روند. در تاریخ ما هم همین طور شده است. در تاریخ ما هم نگاه کنید، دوره‌هایی مستبدان به جای جامعه تصمیم گرفته‌اند و موقعی که بحران‌ها پیش آمده، دیگر جامعه آماده نبوده که مشارکت کند؛ و بعد اشغال سرزمینی پیش آمده و بخش اعظم سرزمین از این کشور رفته و سرمایه‌ها از این کشور رفته‌اند. آن جایی که روسیه بخش اعظم کشور را تصاحب می‌کند چه زمانی است؟ موقعی که جامعه ضعیف شده، حق مشارکت ندارد، نمی‌تواند تصمیم بگیرد و الا قیام می‌کردند و مثلاً نمی‌گذاشتند که قفقاز از ایران جدا شود یا مقاومت می‌کردند و بعد از اشغال دوباره بر می‌گشتند.

وقتی که ما آنها را از قدرت تصمیم‌گیری خارج کردیم و

حق مشارکت به آنها ندادیم، در این جاها خطا می‌کنند و خطاهای آنها علیه ملت، فرهنگ، دین، اخلاق، سیاست و استقلال در می‌آید.

■ **بخش دیگری از واکنش‌ها به رفع فیلتر ینگ نگرانی از این استست که چون قیمت دلار بسه حدود ۸۰ هزار تومان رسید، حاکمیت به این نتیجه رسید که باید گشایش‌هایی در مسأله فیلتر ینگ اتفاق بیفتد تا افکار عمومی به این سمت متوجه باشد و از آن طرف متحرف شود.** نظر شما در این خصوص چیست؟

این غلط است. این دو پدیده متفاوت است و با هم شروع نشده و منطبق شروع آنها هم یکی نیست. اصلاً این طور نیست که پزشکشان بخشی از فیلتر ینگ را رها کرده به خاطر اینکه دلار دارد گران می‌شود. منطبق افزایش قیمت دلار این است که پول نداریم و خزانه خالی است، دلار نداریم، ترامپ دارد می‌آید جنگ دارد شروع می‌شود و جنس ما را در دنیا کسی نمی‌خرد؛ چه ربطی به فیلتر ینگ دارد؟! فیلتر ینگ از آباد بود همین اتفاق می‌افتاد، چون به نظر من تحریم ربطی به این چیزها ندارد.



تاریخی به یک آگاهی برسد و دیگر از این خطاها نکند. ما در جامعه جدید داریم زندگی می‌کنیم که گوناگون است و تنوع و علایق وجود دارد. جامعه دیروز نیست که یک مجموعه آدم‌ها آگاه نبودند و یک اقلیت دانای قدر تمدن برای آنها تصمیم می‌گرفت. نمی‌گویم کار درستی بود ولی داشت اتفاق می‌افتاد. ولی امروز دیگر جامعه این طور نیست.

اگر جامعه اکثریتی خطا هم می‌کند، بر اساس آگاهی خطا

می‌کند و شما نمی‌توانید جلوی اینها را بگیرد و حق تصمیم

را از اینها بگیرد.

پس نتیجه عمده‌ای که پیش می‌آید این است که این جامعه راز از حق انتخاب دور می‌کنیم و حق مشارکت و حق تصمیم را از آن می‌گیریم و می‌خواهیم یک جامعه منفعل، ضعیف و تابع بسازیم و آن وقت این جامعه در فرآیند دمو کراسی، توسعه، عدالت، مقابله با دشمن و حتی اشغال سرزمینی هم مقاومت نمی‌کند. یعنی الان ما در مرحله اشغال سرزمینی هستیم ولی اکثریت باید به اشغال سرزمینی تن ندهند. یک اقلیتی تصمیم می‌گیرند که آنها چه کار کنند و آن وقت فردا تن نمی‌دهند و بعد ممکن است اشغال سرزمینی هم پیش بیاید و سرزمین ایران مورد سؤال قرار بگیرد.

■ **«اشغال سرزمین» چطور به این مسأله ربط پیدا می‌کند؟**

وقتی که شما حق انتخاب را از اکثریت می‌گیرید، اجازه نمی‌دهید تصمیم‌گیری کنند و خطا شرکت کنند، در حق هم شرکت نخواهند کرد. مثلاً امروز به اکثریت می‌گویید که شما حق استفاده از فضای مجازی را ندارید؛ برای اینکه من اقلیت صالح مدعی هستم که خلاف منفعت تو است. این اکثریتی که امروز حق انتخاب او را می‌گیرید، به یک انتخاب دیگر هم تن نمی‌دهند و موافقت با مقابله نمی‌کند. سرزمین وقتی توسط بیگانه اشغال می‌شود که اکثریت بی‌اعتنا باشند، توجه نکنند و نفهمند که منمعت آنها است. اگر حق انتخاب را از اکثریت بگیرد، ممکن است امروز در

| گزارش |

با نقش آفرینی اخوانی‌ها چه سر نوشتی در انتظار سوریه است

### بحران ناتمام در سرزمین شام

و خانواده اسد را بیش از قبل به دل بگیرد. تیر نهایی حافظ اسد به اخوان، اعدام ۱۵ نفر از اعضای این گروه بود که به نظر بستن شمشیر از رو برای اخوانی‌ها می‌آمد. اما این گروه کنار نکشید. در سال ۱۹۸۱ علی صدراللبان الیابوننی، رهبر خود اخوان المسلمین سوریه مدعی شد این گروه استراتژی انقلاب جهانی را دنبال می‌کند. زود مودت فوریه ۱۹۸۲، یک گروه ۲۰۰ نفره از افراد اخوان المسلمین شهر حما را محاصره کردند و ۷۰ نفر را کشتند. یک روز بعد این گروه اعلام کرد که حما را از آزاد کرده و از ساکنان این شهر خواست تا کار خائنان را بسازند. منظور آنها از خائنان تمام کسانی بود که با حزب بعث همکاری داشته یا علوی محسوب می‌شدند. حافظ اسد ۱۲ هزار نیروی نظامی را به حما فرستاد و در نهایت درگیری‌ها این شهر تاریخی را تا پای نابودی بردوقتی فشار اسد در سال دو هزار به قدرت رسید. فضای باز سیاسی دست اخوان المسلمین را هم باز گذاشت. نزدیک به دو دهه، این گروه در سوریه قادر به بازسازی کادر خود نبود. بسیاری از اعضای آن دست از کشور کشیده بودند و چهره‌های زیادی از اخوانی‌ها در زندان به سر می‌بردند. تعدادی این افراد در دوران فضای باز سیاسی در سال‌های ابتدایی حکومت فشار اسد، از زندان آزاد شدند. آن دسته از افرادی که از کشور خارج شده بودند اما دست از مخالفت با حکومت فشار اسد نکشیدند. آن‌ها البته اعلام کردند که خواهان مقاومت مدنی علیه دولت بوده و می‌خواهند حکومتی دمو کراتیک در سوریه بر سر کار بیاورند. اخوان المسلمین سوریه در دوران فشار؛ تلاش کرد تا خود را بازسازی کند و تصویری متفاوت از گذشته از خود نشان داده و به عنوان یک نیروی سیاسی معتبر در صحنه داخلی ظاهر شود. البته اسد کامکاران اعتقادی به این گروه نداشت و روابط خصمانه ادامه پیدا کرد پس از وقوع جنگ داخلی در سوریه، برخی از اعضای این گروه به تشکیل ائتلاف‌های جدید و همکاری با دیگر گروه‌های مخالف پرداختند و به سمت گروه‌های تندرو اسلام‌گرا رفتند. آن‌ها ابتدا خودشان را راصلی‌ترین نماینده گروه‌های اهل سنت دانستند. اما خیلی زود مشخص شد گروه‌هایی مثل القاعده و داعش قبل از دست به این صفت سید گشائندند و نوبت به سختی به اخوان المسلمینی می‌رسد که به دلیل سر کوب‌ها و دهه‌ها فاشش چندانی در تحولات سوریه نداشت. بی‌اعتباری اخوان المسلمین در میان سنی‌های سوریه باعث شد تا آنها کمی بعد از آغاز جنگ داخلی به سمت گروه‌های سلفی خیز برارند و به آنها نزدیک شوند. این اقدام آنها موفقیت چشم‌گیری در پی نداشت. اما در برخی از این گروه‌های سلفی، دیدگاه اخوانی دیده می‌شد. تعدادی از گروه‌های



یادداشت

**به بازار آسیب نزنیم!**



عباس آرگون عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

هدف از قیمت گذاری دستوری بیشتر تثبیت قیمت به حمایت از مصرف کننده بوده است تا به نحوی تورم کنترل شود و کالاها به قیمت مناسب به دست مصرف کننده برسد.وی افزود:اما قیمت گذاری دستوری با توجه به شرایط تورمی عملی نیست چرا که وقتی بهای تمام شده کالایی بالا می‌رود شما نمی‌توانید آن را بادیستور کنترل کنید.برای مثال خودرو در چندسال گذشته قیمت تمام‌شده‌اش بالا رفته‌و شما اصرار می‌کنیدزیر قیمت تمام شده مال خود را به فروش برساند در حالی که برای تولید کننده‌وسهماداران زیان می‌کنند.در قیمت گذاری دستوری حتی مصرف کنندگان هم ضرر می‌کند چرا که وقتی تولید کننده قیمت خود را پایین بیاورد به ناچار مجبور است از کیفیت محصول خود بکاهد و خودش هم متضرر می‌شود.باید ریشه‌ها و علل

**گروه اقتصادی:** بیش از سه ماه از حادثهٔ معدنچوی طَبس، یکی از بزرگترین حوادث کار ایران، می‌گذرد. ۵۲ کارگر در این حادثه کشته و حدود ۱۴ کارگر نیز بر اثر استنشاق گاز متان مصدوم شدند.این حادثه که به دلیل وسعت تلفاتش،بازتاب گسترده‌ای داشت و تا مدت‌ها صدر اخبار رسانه‌ها بود، حالا دیگر به دست فراموشی سپرده شده و اخبار مربوط به آن کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. اوضاع کار در معدنچو نیز به روال عادی برگشته است. برای کارگران و خانواده‌هایشان اما اوضاع، دیگر به روال قبل برنمی‌گردد.

در طول این مدت،از کارگران متوفی و

خانواده‌هایشان زیاد شنیده‌ایم؛ روایت مرگ

درنساک کارگران،زندگی تلخ باماندگان و علت

وقوع حادثه نیز بارها سوژه رسانه‌ها شده.از

کارگران آسیب دیده و اوضاع و احوال شُلان اما

کمتر نوشته شده است. حالا بعد از سه ماه متوجه

شده‌ایم کارگرانی که در آن شب از معدن جان

سالم به بر بردند، اوضاع خوبی ندارند. آنطور که

برخی خانواده‌های می‌گویند، کارگران شب حادثهٔ

معدنچو، آسیب مغزی دیده‌اند، پُز شُکان عنز

برخی را خواسته و تشخیص از کارافتادگی داده‌اند.

بسیاری از آن‌ها فعلاً نمی‌توانند کار کنند و برخی

احتمالاً تا آخر عمرشان هم به وضعیت عادی

نبرگردند. خانوادهٔ این کارگران، این سه ماه را با

مستمری ۱۰ میلیون تومانی معدنچو گذرانده‌اند؛

مستمری‌ای که معلوم نیست تا چه زمانی تداوم

داشته باشد. روایت حال روز خراب زندگی این

کارگران را از زبان همسرانشان می‌خوانیم.

■ **پولی برای پیگیری در مان نداریم**

مهدی راوندی، کارگر ۴۱ساله معدن و ساکن

روستای چغتای است. تا پیش از آنکه گرفتار گاز

متان شود، او را مرد کاری روستا می‌دانستند. پیش

از این، برای تأمین خرج خانواده، دو هفته در معدن

کار می‌کرد و دو هفته در روستا. حالا اما خانه‌نشین

شده‌است؛ نه دیگر توانی برای کار در معدن دارد و

نه آنطور که همسرش می‌گوید، او را برای دامداری

می‌پذیرند.

او که در شب حادثه برای کمک به آسیب‌دیدگان

واردتول شد،بود، چنان آسیب‌دید که سه روز

به کما رفت و بعد از به هوش آمدن، حافظه خود

را از دست داد. حالا سه‌ماه از آن روزها گذشته

است. همسرش می‌گوید: «ام‌آر‌آی گرفته‌ایم

و دکتر تأیید کرده که آسیب مغزی دیده‌است.

می‌گویند همسرم از کارافتاده شده‌ام چون کارت

پایان خدمت ندارد، حتی توانستیم پیگیر کارهای

از کارافتادگی‌اش شویم.»

«سردرهای شدید دارد و حواسش سر جایش

نیست» این حالت به ظاهر ساده را خانم راوندی

در وصف حال و روز همسرش می‌گوید:اما از

توضیحات مشخص است که این «حواس پرتی»

چندان هم حالت ساده‌ای نیست و تبعات بسیاری

دارد: «خانه ما روبه‌روی یک جاده است و همسرم

گاهی تا تسمت جاده می‌رود و نگرانیم که اتفاق

بدی برایش بیفتد. گاهی حتی تا دستشویی هم

نمی‌تواند برود و باید کمکش کنیم. گاهی فقط

یک جا می‌نشیند و گاهی فقط راه می‌رود. در دست

مانند یک بچه شده که کسی باید مراقبش باشد.

سسر کار که می‌روم در را قفل می‌کنم تا از خانه

بیرون نرود.»

عوامل بالا رفتن قیمت و تورم کنترل شود تا قیمت افزایش پیدا نکند. اصلاح این موضوع ضرورت دارد. با دستور نمی‌شود این مسئله را کنترل کرد.وقتی شما قیمت گذاری دستوری انجام می‌دهید عده‌ای هستند که با بهره برداری از برخی امکانات از رانت برخوردار می‌شوند.در این شرایط عدالت مورد انتظار لحاظ نخواهد شد.ما باید در مکانیزم بازار باید قاعده را روی عرض و تقاضا حاکم کنیم. در بحث‌های تورمی نیز باید مدیریت و اصلاح تورمی صورت گیرد و علل کاهش و افزایش قیمت‌ها نیز کنترل شود. اینکه بخواهید با دستور این کار را انجام دهید امکان پذیر نیست.البته منکر نظارت نیستم. نظارت باید صورت گیرد و قاعده مند باشد اما این قاعده نباید خلاف قاعده بازار باشد. قواعد باید به نحوی باشد که ما را به مکانیزم بازار نزدیک کنید.ما در حوزه

از به قیمت گذاری توافق روی آوردیم اما عملاً در بازار توافقی اگر قیمت گذاری دستوری نباشد، به صورت شناور می‌توان بازار را کنترل کرد.حمایت‌های لازم باید در قیمت گذاری دستوری از اقشار آسیب پذیر باید صورت گیرد. یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها همین است که اولاً به صورت کلان باید ریشه و عوامل افزایش قیمت خشکانده شود و به تورم توجه شود و ناترازی های منجر به آن کنترل شود و اقشار آسیب پذیر در قالب یارانه‌ها حمایت موردبهبتر قرار گیرند.نظارت در این حوزه باید صورت گیرد اما قواعد باید به طریقی باشد که به بازار آسیب نرساند و ما باید کار را به سمتی ببریم که جایگاه دولت که نظارت، هدایت و راهبری است باید حفظ شود و از تصدی گری فاصله گیرد و امور به بخش خصوصی واگذار شود.



اجاره خانه می‌رود و بخشی از آن خرج هزینه‌های درمان آقای عصمتی: درمان هادی می‌شود؛ برای هر ویزیت ۲۵۰ تا ۳۰۰ تومان می‌دهیم.وام از ای هم ۶۰۰–۷۰۰ هزار تومان است. هزینه بچه‌ها و پول شیر خشک و پوشاک نوزاد ۳ ماهه‌مان به سختی و با کمکِ خواهر برادرهایمان تأمین می‌شود.از بس از این و اون پول گرفتیم دیگر خجالت می‌کشیم و روبه‌مان نمی‌شود سر بلند کنیم.» سردرهایش آنقدر شدید است که گاهی سر را بی‌وقفه به دیوار می‌کوبد. از آن جوان خوش‌رویی مهربان حالا مردی مانده کم‌طاق، که به گفته همسرش تنها کافیتس صدای تلویزیون کمی بلند شود تا تاب و توانش کند. آید هادی با این وضعیت فعلاً نمی‌تواند کار کند.

آنطور که همسرش می‌گوید: «دوستانش یک‌روز آمدند و گفتند بریمش سر کار بنایی که سرش گرم شود و بهتر شود، اما هادی یک صبح تا ظهر رفت و بعدازظهرش در بیمارستان بستری شد.»

تأمین اجتماعی چند روزی است که برای هادی غرامت دوران بیماری واریز کرده است. همسر این‌کارگر جوان می‌گوید: «منتظر بودیم بیهمة پول بدهد تا قرض‌هایمان را بدهیم. بارها پیگیری کردیم اما تأمین اجتماعی دائم می‌گفت واریزی زیاد داریم و برای شما راه‌های بعداویز می‌کنیم، تا اینکه همین چند روز پیش بالاخره واریز کرد.» اینکه هادی نوبغی، کارگر ۴۰ساله معدنچو، کی دیگر می‌تواند به کار برگردد را نمی‌دانیم. برخی از پز شُکان می‌گویند او بهتر می‌شود و برخی دیگر اما گفته‌اند شاید دیگر به حالت قبل برنگردد. همه آن‌ها اما نظرشان در مورد کار در معدن مشترک است: هادی دیگر نمی‌تواند و نباید در معدن کار کند.

■ **زندگی سخت خانوادهٔ آقای عصمتی**

اوضاع و احوال حجت عصمتی، کارگر ۴۰سالهٔ معدنچوی طَبس، را همسرش اینگونه شرح می‌دهد: «آقای عصمتی از نظر اعصاب و روان به‌هم ریخته.بعد از آن حادثه‌انگار آدم‌دیگری شد؛ کم حرف می‌زند و پر خاشگری می‌کند. پادرد و کمردرد و سرگیجه‌امانش را بریده. گاهی هم درگیر فراموشی زودگذر می‌شود.»

او ادامه می‌دهد: «گاهی کنترلش را از دست می‌دهد و من می‌دانم که وقتی به این حال می‌افتد، باید از خانه بیرون بروم. چندساعتی با بچه دوساله‌ام بیرون می‌مانم تا مطمئن شوم حالش بهتر شده و بعد به خانه برمی‌گردیم. تقصیری ندارد، نمی‌تواند خودش را کنترل کند، من که اوسرم سر جایش است باید تحمل کنم. . . .» درد بیماری و فرخاشگری ناشی از استنشام گاز متان

و افسردگی ناشی از دیدن مرگ همکاران، یک طرف و ناتوانی برای برگشتن به کار و مشکلات

معیشتی ناشی از بیکاری یک طرف دیگر، همسرِ آقای عصمتی می‌گوید: «قبلاً دو هفته در معدن

کار می‌کرد و دو هفته در خلیل آباد نصاب ایزو گام

بود. حالا اما نمی‌تواند کار کند، سر گیجه دارد و

نمی‌تواند روی پشتِ بام بایستد. نمی‌دانم کی

خوب می‌شود و اصلاً خوب می‌شود یا نه؟»

زندگی‌شان با همان پرداختی ۱۰ میلیون تومانی معدنچو می‌گذرد؛ این مبلغ آنقدر ناچیز است که حتی بخش کمی از هزینه‌های زندگی را هم تأمین نمی‌کند. بخشی از این هزینه صرف اجاره

خانه می‌شود و بخش دیگری هم خرج خورد و

# ۳

شنبه

۱۵ دی ماه۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

اقتصاد

# تجدیدتازه‌بیر

هفته‌نامه

گزارش

ماجرای تولید اسباب‌بازی ملی چیست؟

**نفوذ رانتهی‌ها در بازار اسباب‌بازی**

حانیه‌سراج

روزنامه‌نگار

**گروه اقتصادی:** در روزهای اخیر، بحث‌هایی مبنی بر تولید اسباب‌بازی ملی و ضرورت توجه و حمایت مسئولان از چنین طرح‌هایی مطرح شده‌است. این در حالی است که کشور با مشکلات اقتصادی مختلفی در حوزه تولید، صادرات و حتی کسری بودجه مواجه است. از طرفی به دلیل کاهش قدرت خرید مردم، اجرای این طرح‌ها و امکان موفقیت در آن در هاله‌ای از ابهام قرار می‌گیرد. همچنین این نگرانی هم ایجاد می‌شود که آیا تولید اسباب‌بازی ملی صرفاً به دلیل دغدغه‌های ملی و فرهنگی صورت می‌گیرد یا پای نوعی انحصار و رانت در این حوزه در میان است؟

■ **ماجرای تولید اسباب‌بازی ملی چیست؟**

در باره تولید اسباب‌بازی ملی لیلیا بابایی، مدیر کل سرگرمی‌های سازنده کانون پرورش فکری، در گفت‌گوسا مهر، توضیح داد: به نظر می‌رسد که وقت آن رسیده‌ایران به اسباب‌بازی ملی و شناخته‌شده‌ست پیدا کند که هم در بازار داخلی و هم در بازارهای بین‌المللی جایگاهی داشته باشد. اما در این زمینه چالش‌های متعددی وجود دارد که مانع تحقق این هدف می‌شود.این فعال حوزه فرهنگ در باره چالش‌های تولید اسباب‌بازی ملی اظهار کرد: در حوزه تولید اسباب‌بازی ملی چالش‌هایی وجود دارد که از جمله این چالش‌ها می‌توان به نبود زیرساخت‌های مناسب تولید، نبود تجهیزات و فناوری مدرن، عدم فرهنگ‌سازی و آگاهی عمومی، عدم رعایت استانداردها، کمبود نظارت‌ها، کمبود همکارهای بین‌المللی و چالش‌های اقتصادی و اجتماعی برای تولید کنندگان اشاره کرد.

بابایی درباره حمایت مسئولان از این طرح عنوان کرد: برای رشد صنعت اسباب‌بازی ملی، حمایت مسئولان و اختصاص بودجه می‌تواند تأثیر چشمگیری داشته باشد. این حمایت‌ها شامل تنظیم سیاست‌های وارداتی، مانند وضع تعرفه‌های گمرکی برای کاهش رقابت خارجی و تقویت تولید داخلی است.

وی ادامه داد: همچنین، برگزاری دوره‌های آموزشی و فنی، ایجاد استانداردهای ملی و ارتقای کیفیت اسباب‌بازی‌ها از دیگر اقدامات مؤثر است. تبلیغات و فرهنگ‌سازی برای ترویج مصرف محصولات داخلی، توسعه زیرساخت‌ها، و سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه نیز نقش مهمی در رقابت‌پذیری این صنعت دارند. به‌طور کلی، حمایت منظم و هدفمند می‌تواند به تولید اسباب‌بازی‌های باکیفیت، متنوع و جذاب کمک کند و زمینه‌ساز رونق این صنعت شود.

■ **تولید اسباب‌بازی ملی در شرایط اقتصادی کنونی ایران مقرون به صرفه نیست**

بحث تولید اسباب‌بازی ملی و درخواست حمایت از این طرح در حالی مطرح شده است که اقتصاد کشور در وضعیت نامساعدی قرار دارد. شاید این طرح از نظر تئوریک سودآور باشد، اما از نظر عملی با چالش‌ها و موانع زیادی همراه است که این موضوع توجه اقتصادی این طرح را دشوار می‌کند. برای مثال در شرایط کنونی اقتصاد ایران، تولید کنندگان با مشکلات زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

قیمت بالای مواد اولیه و نیروی کار باعث شده تا هزینه کالای تولید داخل از کالای وارداتی بالاتر باشد. این موضوع باعث شده تا رقابت‌پذیری کالای تولید داخل کاهش یابد. علاوه بر این، قدرت خرید خانواده‌ها به دلیل تورم و درآمد کم، توانایی خرید اسباب‌بازی تولید داخل را ندارند و کالاهای ارزان قیمت را ترجیح می‌دهند. بنابراین اکثر تولید کنندگان توان تولید اسباب‌بازی ملی را ندارند و از طرفی مصرف کنندگان هم توان خرید این محصولات را از دست داده‌اند.

در نتیجه تولید اسباب‌بازی ملی در بهترین حالت فقط می‌تواند یک پروژه پر هزینه و ناکام باشد. یکی از بحث‌هایی که درباره تولید اسباب‌بازی ملی مطرح شده، صادرات است. اینکه در صورت تولید اسباب‌بازی ملی، این محصولات به بازارهای خارجی صادر شود؛ اما آیا چنین امکانی وجود دارد؟ در حال حاضر ایران با شرایطی نظیر تحریم و مشکلات ارزی مواجه است. در شرایط فعلی صادرات بسیاری از محصولات مهم و استراتژیک هم با مشکل مواجه است. بنابراین در صورت تولید اسباب‌بازی ملی امکان صادرات آن عملاً وجود ندارد.

■ **دغدغه ملی و فرهنگی یا دستیابی به رانت و انحصار؟**

در بحث تولید اسباب‌بازی ملی، درخواست‌هایی مبنی بر حمایت مسئولان از این ایده و دریافت بودجه مطرح شده است. این درخواست‌ها در حالی مطرح شده که کشور با کسری شدید بودجه روبه‌رو است. از طرفی کشور با بحران‌هایی نظیر ناترازی انرژی مواجه است. بنابراین بهتر است که بودجه صرف بحران‌های اساسی کشور شود. بنابراین اگر بحث دغدغه ملی و فرهنگی مطرح است، هر تولیدکننده می‌تواند با بودجه مشخص خود این کار را انجام دهد. در غیر این صورت، تأکید بر دریافت بودجه دولتی، آن هم در شرایطی که اقتصاد کشور با بحران‌های متعددی مانند تورم، بیکاری و کاهش ارزش پول ملی دست و پنجه نرم می‌کند، چنین درخواستی جای تردید و نگرانی دارد. از یک سو، در موارد مشابه دیده شده که اختصاص بودجه به چنین طرح‌هایی بدون نظارت دقیق اتفاق می‌افتد که اغلب منجر به شکل‌گیری رانت و سوءاستفاده‌های مالی می‌شود. این نگرانی زمانی ایجاد می‌شود کهشفافیتی در نحوه تخصیص و نظارت بر این بودجه‌ها وجود نداشته‌باشد. از سوی دیگر، اگر واقعاً بحث دغدغه ملی و فرهنگی در میان است، حمایت‌ها باید به شکل غیرمستقیم و از طریق فراهم کردن زیرساخت‌ها، کاهش هزینه‌های تولید یا ارائه تسهیلات مالی محدود و مشروط انجام شود. در غیر این صورت، تأکید بر بودجه‌های کلان دولتی تنها شرایط را برای فساد و از دست رفتن منابع فراهم می‌کند و نمی‌تواند به رشد این صنعت کمک کند.

■ **افزایش تعرفه عاملی برای انحصار بازار**

در بحث تولید اسباب‌بازی ملی علاوه بر درخواست بودجه دولتی، به مواردی نظیر تنظیم سیاست‌های وارداتی و وضع تعرفه‌های گمرکی برای کاهش رقابت‌های خارجی هم مطرح شده است. هر چند این سیاست‌ها با هدف حمایت از تولید داخلی عنوان شده‌اند. اما در نهایت ممکن است زمینه انحصار در این حوزه را فراهم کند. افزایش تعرفه‌ها و محدودیت واردات ممکن است به جای تقویت تولید داخلی، به ایجاد انحصار برای تعداد محدودی از تولید کنندگان منجر شود. این انحصار، اغلب کیفیت و نوآوری را کاهش داده و موجب افزایش قیمت اسباب‌بازی‌های داخلی می‌شود که در نهایت به ضرر مصرف کنندگان است. تجربه‌های مشابه در صنایع مختلف نظیر خودرو سازی، لوازم خانگی و ... نشان داده‌اند که این نوع سیاست‌ها به تولید محصولاتی با کیفیت پایین و قیمت بالا ختم می‌شوند. در شرایطی که قدرت خرید مردم کاهش یافته بالا بردن تعرفه گمرکی منجر به بالا رفتن قیمت اسباب‌بازی‌های وارداتی می‌شود و انتخاب مردم هم برای انتخاب اسباب‌بازی مقرون به صرفه کاهش می‌یابد. بنابراین به جای بالا بردن تعرفه گمرکی، محدود کردن واردات و یا درخواست بودجه برای این امر، بهتر است بودجه صرف امور مهم‌تری شود.

علی عباس‌زاده،

کارگر ۳۸ سالهٔ

معدن است که

حالا به گفتهٔ

همسرش، دیگر

شبیه یک مرد

۳۸ساله نیست

و مثل بچه‌ها

می‌ماند. او را

همان روزهای

اول عمل کردند و

آنطور که همسر

این کارگر جوان

می‌گوید بعد

از عمل، دیگر

به حالت عادی

برنگشت. او در

توصیف همسر

خود می‌گوید:

«حافظه‌اش

را از دست

داده، آدم‌ها را

می‌شناسد اما

نمی‌تواند جایی

برود. حرفی

نمی‌زند، کاری

نمی‌کند. باید

خودمان دستش

را بگیریم



### دیوار مرموز!

<b>الههجعفرزاده</b>
<div>روزنامه‌نگار</div>

**گروه اجتماعی:** از حدود سه سال پیش، شهرداری کنارک اقدام به سنگ‌ریزی و خاک‌ریزی در حریم ۶۰متری دریای عمان در منطقه کنارک و استحصال اراضی ساحلی کرد و ساخت یک دیواره ساحلی به طول ۳ هزار متر و عرض حدود ۸۰ متر در ساحل شهر بندری کنارک در استان سیستان و بلوچستان را در دستور کار خود قرار داد.

اگرچه هدف از ساخت این دیواره «جلوگیری از سیلاب، طوفان، سونامی و همچنین مبارزه با قاچاق» اعلام شده بود، اما کارشناسان محیط‌زیست از همان ابتدا تا کنون معتقدند که ساخت این دیواره آسیب جبران‌ناپذیری راه آب‌اکوسیستم دریایی کنارک وارد می‌کند و هیچ یک از ادعاهای مطرح‌شده برای ساخت دیواره دلیل موجهی برای تخریب زیست‌بوم دریایی کنارک نیستند.

عباس محمدی، فعال محیط‌زیست و مدیر گروه دیدبان کوهستان انجمن کوه‌نوردان ایران، در گفتگو با خبرنگاران، هدف و انگیزه از ساخت این دیواره را اینگونه بیان می‌کند: «یک دلیل آن تصاحب زمین است؛ که در این مورد خاص، نه در حریم دریا بلکه در داخل دریا پیشروی کرده‌اند. بدیهی است که این مساحت متصرفه، به زمین‌های تحت تملک شهرداری اضافه می‌شود؛ آن هم با یک روش غیرقانونی و در واقع با تجاوز به طبیعت.

توجه دیگر برای ساخت این دیواره، جلوگیری از سیل و سونامی است. اتفاقاً اگر جایی در خطر سونامی است، باید در ساخت‌وساز عقب‌نشینی صورت بگیرد نه اینکه شما به دل خطر بروید. این همان پروغی است که وزارت نیرو هم خیلی مواقع راجع به رودخانه‌ها می‌گوید؛ که مثلاً هدف از سدسازی یا بتن‌ریزی کناره رودخانه‌ها این است که اگر سیل آمد، خسارات آن کاهش یابد. در صورتی که این حرف اصلاً منطقی نیست. دست‌اندازی به سرمایه‌های بین‌نسلی، یک عارضه بیمار گونه است و هیچ توجیهی هم ندارد. هم چنین گفته می‌شود این اقدام با انگیزه رونق گردشگری صورت گرفته، اما این پروژه ناسالم، ضمن نابودی ساحل زیبای منطقه عملاً فعالیت‌های گردشگری و صیادی را مختل کرده است.»

■ **تجّزی در خلافا: الگوی مخرب کنونی**

محمدی می‌گوید: «متأسفانه به دلیل ناآمن بودن فضای اقتصادی و نبود شیوه‌های تولید مناسب و اصولی در کشور، ما سازمان‌ها و مدیران با استفاده از ذاریت‌های بین‌نسلی و به‌قیمت‌افزایش فقر مردم فشار نامتوازن به طبیعت، دوره حاکمیت‌شان را سپری می‌کنند و صاحب قدرت و ثروت می‌شوند. ما علاوه بر تصاحب و مصرف سرمایه‌های ملی، با پدیده «تجّزی در خلافا» هم مواجه هستیم. پروژه مذکور، طبق مصوبه از آندازی سواحل در دولت سیزدهم، برنامه سوم توسعه، نظر نمایندگان مجلس، نظر صدها صیاد و حتی نظر اداره بنادر و محیط‌زیست – که اساساً باید مجوز دسترسی به دریا را بدهند- خلافا قانون است. این قضیه خیلی تراز یک است؛ یعنی برای انجام این کار، چندین نهاد که باید مجوز صادر کنند، با این قضیه مخالف هستند، ولی کار همچنان دارد پیش می‌رود.»

او توضیح می‌دهد: «هدت‌هاست که نهادهای گوناگون، سازمان‌ها و بعضی از افراد در انجام جرم و خلافا جری شده‌اند و بدون توجه به موازین قانونی کاری را پیش می‌برند. این یعنی ما با توجه به همین مورد مشخص «کنارک»، با پدیده اجتماعی فروپاشی بنیان قانونی هم روبه‌رو هستیم. اگر برخوردی با عمل خلافا صورت بگیرد، برای دیگران الگو می‌شود؛ کما اینکه این مورد خاص الگو شده است و ما سواحل شمال راه‌نکی از دست داده‌ایم. شاید از ساحل طبیعی، فقط بخش کوچکی در میانکاله باقی مانده باشد.»

محمدی عنوان می‌کند: «یکی از علل تجّزی در تخلّفات، بر خورد ضعیف و کوتاهی قوه قضائیه است. مدیر کل محیط‌زیست استان سیستان و بلوچستان یک بار حرف خوبی زد؛ گفت ما آمدیم به دستگاه قضایی شکایت کردیم، به اداره بنادر گفتیم ما نمی‌توانیم جلوی شهرداری را بگیریم، دستگاه قضا باید این کار را بکند. ما اعلام نکردیم، برای دیگران الگو می‌شود؛ کما اینکه این مورد خاص الگو شده است و ما سواحل شمال راه‌نکی از دست داده‌ایم. شاید از ساحل طبیعی، فقط بخش کوچکی در میانکاله باقی مانده باشد.»

محمدی عنوان می‌کند: «یکی از علل تجّزی در تخلّفات، بر خورد ضعیف و کوتاهی قوه قضائیه است. مدیر کل محیط‌زیست استان سیستان و بلوچستان یک بار حرف خوبی زد؛ گفت ما آمدیم به دستگاه قضایی شکایت کردیم، به اداره بنادر گفتیم ما نمی‌توانیم جلوی شهرداری را بگیریم، دستگاه قضا باید این کار را بکند. ما اعلام نکردیم که آن‌ها برای ساختن دیوار ساحلی مجوز محیط‌زیست ندارند و این کار خلافا است ولی خودمان که نمی‌توانیم جلوی آن را بگیریم. این حرف منطقی و درست است. یعنی دستگاه‌های دیگر، در رأس آن‌ها قوه قضائیه، باید با شدت و قاطعیت با خلافاهای محیط‌زیستی برخورد کنند ولی متأسفانه گویا در دستگاه قضایی تجاوز به طبیعت و دارایی‌های عمومی را خیلی مشکل جدی و بزرگی نمی‌دانند و با کسانی که در این زمینه خلافا می‌کنند خیلی مدارا می‌شود. اگر برخورد قاضی صورت گیرد، این سازه به کلی تخریب می‌شود و مقاماتی که خلافا کرده‌اند زندان بروند و مجازات حقیقی برای آنها اعمال شود، این قبیل کارها دیگر تکرار نمی‌شود. ولی متأسفانه تخلف عمومیت پیدا کرده و شیرازه اجتماع را از هم می‌سیخته است؛ انگار حاکمیت بر سرزمین دارد از بین می‌رود. یک معضل اجتماعی با آن روبه‌رو هستیم، همین تبدیل حکومت به دولت بی‌اقتدار است. ما دولتی داریم که بر سرزمین حکمرانی نمی‌کند و این پدیده بسیار خطرناکی است. حکمرانی فقط این نیست که ارتش داشته باشیم، بلکه حاکمیت صحیح در این معنا می‌شود که بتوانیم قانون را به درستی اعمال کنیم.»

■ **نابودی زیست‌بوم ساحل کنارک؛ خطری نزدیک**

در صورت تداوم ساخت این دیوار و تکمیل این پروژه، بی‌شک اکوسیستم منطقه دچار آسیب‌ها و مشکلاتی می‌شود. عباس محمدی ضمن برشماردن این مشکلات می‌گوید: «صد متر اول دریا، ۹۰ درصد تنوع زیستی را دارد و اکثر زاد و ولدها در اینجا صورت می‌گیرد. با تداوم این ساخت و ساز، جمعیت آیزیان شامل ماهی‌ها، پستانداران آیزی، مانند وال‌ها، و تمام موجوداتی که برای تخریرزی و زاد و ولد به قسمت‌های ساحلی می‌آیند، رو به انحطاط می‌رود. به عبارتی، ساخت یک دیواره

با این مساحت، وضعیت طبیعی ساحل را برهم می‌زند و به تدریج محیط‌زیست دریایی به کلی از بین می‌رود. کما اینکه نسل خیلی از ماهیان خلیج فارس و دریای عمان از بین رفته، مثلاً ششما دیگر ماهی حلوا می‌شود و فرمز در دریای جنوب نمی‌بیند؛ که یکی از مهم‌ترین دلایلش همین تجاوزات به حریم دریا و سواحل و آلودگی ناشی از آن است.»

او اضافه می‌کند: «بلای دیگری که این دیوار سرر دریا خواهد، اثباتست فاضلاب، پسماند، زباله و ورود آنها به دریاست.»

■ **دیواره ساحلی؛ یک تهدید اجتماعی و اقتصادی جدی**

پروژه ساخت دیواره ساحلی در کنارک، علاوه بر مشکلات زیست‌محیطی، صدماتی هم به اقتصاد و معیشت صیادان وارد خواهد کرد، کمابینکه در طول این سال‌ها صیادان بسیاری مخالفت خود را قالب امضا و نامه ابراز داشته‌اند.

■ **امضای جمعی از صیادان مخالف این پروژه**

محمدی در این خصوص اشاره می‌کند: «وجود این دیوار مرتفع به مثابه مانعی است که تردد آسان قایق‌ها در ساحل و دریا را سلب می‌کند. وقتی قایق می‌خواهد وارد ساحل یا آب شود، پشت این دیوار گیر می‌کند یا وقتی افراد می‌خواهند از ساحل روی قایق بروند، باید از یک دیوار بپرند. این یعنی یک اختلال کامل در عبور و مرور؛ که جنبه اجتماعی هم دارد.

مورد دیگر آسیب اقتصادی‌ای است که زندگی صیادان را تهدید می‌کند. تأثیر بر جمعیت آیزیان، در نهایت منجر به آسیب به معیشت صیادانی می‌شود که از طریق صید در این منطقه اتراق می‌کنند. هم‌چنین با ساخت‌وساز در ساحل، این منطقه برای آیزیان ناامن و آلوده می‌شود و دیگر زاد و ولدی در آن صورت نخواهد گرفت. این اتفاق ضربه بزرگی به اقتصاد محلی وارد می‌کند.»

<div>شنبه</div>
<div>۱۵ دی ماه۱۴۰۵</div>
<div>سال هفتم</div>
<div>شماره ۳۸۷</div>

گروه اجتماعی: رئیس پلیس فتا پایتخت از کشف انبارهای غیر مجاز داروهای کمیاب و نایاب بدون رعایت شرایط نگهداری خبرداد و گفت: برخی داروهای تاریخ گذشته با برچسب تاریخ جدید در فضای مجازی به فروش می‌رسند. این موضوع به طور مستقیم بر سلامت جامعه تأثیر می‌گذارد و مشکلات فراوانی را برای بیماران ایجاد می‌کند.

سردار داودمعمّی گودرزی در گفتگو با مهر گفت: یکی از دغدغه‌های اصلی پلیس، وجود داروهای تاریخ گذشته و داروهای برچسب‌گذاری

«**تدبیر تازه**» از مشکلات

پیش روی حوزه سلامت در کشور

گزارش می‌دهد

# در آمد به ریال درمان به دلار

<b>محمد جواد خلیلی</b>
<div>روزنامه‌نگار</div>

**گروه اجتماعی:** طی سالهای اخیر وضعیت سلامت مردم همگام با گرانی‌های نرخ ارز وارد چالش‌های بیشماری شده است به طوری‌که هزینه‌های درمان بالاخص در بیماری‌های خاص سر به فلک کشیده است و بسیاری از مردم از پس هزینه‌های درمانی برمی‌آیند.

به گزارش «تدبیر تازه»، در یکی از موارد و در حالی‌که بسیاری از خانواده‌ها توان مالی برای انجام آزمایش‌های دی‌ان‌ای اراندارند، مراکز آزمایشگاهی در تهران هزینه‌های این خدمات را به دلار و با نرخ روز محاسبه می‌کنند. این شیوه هزینه‌گذاری، سلامت و آینده بسیاری از افراد را در هاله‌ای از ابهام قرار داده است.

در سال‌های اخیر، هزینه انجام آزمایش‌های دی‌ان‌ای در تهران به‌طور چشم‌گیری افزایش یافته است. برخی از مراکز آزمایشگاهی، با دریافت‌های بالاتری معادل ۳۰ میلیون تومان یا بیشتر، هزینه‌ها را براساس نرخ روز دلار محاسبه می‌کنند. این در حالی است که بسیاری از این نمونه‌ها برای تحلیل به خارج از کشور ارسال می‌شوند.

■ **پرداخت‌های دلاری در آزمایشگاه‌های تهران**

برخی آزمایشگاه‌های تهران، به‌دلیل وابستگی به تجهیزات از کیت‌های وارداتی، هزینه‌های خدمات خود را به‌صورت دلاری از مراجعان دریافت می‌کنند. این روش پرداخت، به‌ویژه با توجه به نوسانات مداوم نرخ ارز، فشار مالی زیادی بر خانواده‌ها وارد کرده است. در برخی موارد، حتی اگر مراجعان بخواهند هزینه‌ها را به‌صورت اقساطی پرداخت کنند، مبلغ هر قسط بر اساس نرخ روز دلار محاسبه می‌شود. به این ترتیب، اگر نرخ دلار در زمان پرداخت قسط‌ها تغییر کند، مبلغ باقی‌مانده نیز با نرخ جدید محاسبه خواهد شد. این شرایط موجب می‌شود که هزینه‌ها به‌شدت غیرقابل پیش‌بینی و تحت تأثیر نوسانات ارزی قرار گیرد، که بسیاری از افراد را از انجام آزمایش منصرف کرده است.

■ **ارسال نمونه‌ها به خارج از کشور؛ چالشی دیگر**

علاوه بر هزینه‌های بالا، برخی مراکز به‌دلیل نبود

رئیس پلیس فتا هشدار داد

### فروش داروهای تاریخ گذشته با برچسب جدید در فضای مجازی

شده است و در حالی‌که تاریخ انقضای آن‌ها به پایان نرسیده است، اما واقعاً نمی‌توان به کیفیت و اثر‌گذاری آن‌ها اطمینان داشت. وی افزود: یکی از مشکلات عمده در این زمینه، ورود داروهای قاچاق به کشور و شرایط نگهداری داروها است. بسیاری از این داروها در شرایطی نگهداری می‌شوند که به هیچ‌وجه با استانداردهای بهداشتی و دمایی مشخص شده برای حفظ کیفیت و اثر‌گذاری داروها همخوانی ندارد. به عنوان مثال، برخی داروها مانند انسولین باید در دمای بین ۵ تا ۱۰ درجه سانتی‌گراد نگهداری شوند.

سردار گودرزی گفت: پلیس فتا همچنین اقدام به کشف بیش از ۱۱۰ هزار قلم انواع و اقسام دارو کرده است. این داروها شامل داروهای کمیاب و نایاب، داروهای تاریخ گذشته و داروهایی هستند که ممکن است در چرخه‌های رسمی به سختی یافت شوند، به ویژه داروهای بیماران سرطانی. بررسی‌ها نشان می‌دهد که برخی از این داروها به‌صورت قاچاق وارد کشور شده‌اند یا از چرخه‌های رسمی خارج گشته‌اند. این امر نیازمند تحقیقات دقیق‌تر و اقدامات قاطع در این زمینه است.



راه‌حل‌های پیشنهادی: برای کاهش هزینه‌ها و تسهیل دسترسی عموم مردم به خدمات ژنتیکی، پیشنهادهای متعددی مطرح شده است که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

۱- تعیین تعرفه‌های مشخص: نهادهای مربوطه باید با تعیین تعرفه‌های شفاف و معین، از افزایش بی‌رویه هزینه‌ها جلوگیری کنند. این اقدام می‌تواند شفافیت را در این حوزه افزایش دهد.

۲- حمایت از واردات تجهیزات آزمایشگاهی: دولت می‌تواند با کاهش تعرفه‌های گمرکی و تسهیل واردات تجهیزات و کیت‌های مورد نیاز، هزینه‌های آزمایشگاه‌ها را کاهش دهد.

۳- ایجاد زیرساخت‌های تخصصی داخلی: سرمایه‌گذاری در ایجاد و تجهیز آزمایشگاه‌های پیشرفته می‌تواند نیاز به ارسال نمونه‌ها به خارج از کشور را کاهش داده و هزینه‌ها را کم کند.

۴- ارائه تسهیلات مالی به آزمایشگاه‌ها: دولت می‌تواند با ارائه تسهیلات مالی به مراکز آزمایشگاهی، فشار مالی ناشی از وابستگی به ارز را کاهش دهد.

۵- آگاهی‌رسانی و شفافیت: اطلاع‌رسانی به مردم درباره هزینه‌های واقعی آزمایش‌های دی‌ان‌ای و نحوه محاسبه آن‌ها می‌تواند به کاهش سوءاستفاده‌های احتمالی کمک کند. به گزارش «تدبیر تازه»، آزمایش‌های دی‌ان‌ای به‌دلیل هزینه‌های بالا و پرداخت دلاری به یکی از چالش‌های جدی در تهران تبدیل شده‌اند. وابستگی به تجهیزات وارداتی، ارسال نمونه‌ها به خارج از کشور و نوسانات ارز از جمله عواملی هستند که این هزینه‌ها را افزایش داده‌اند. برای حل این معضل، لازم است سیاست‌گذاری‌های مناسبی در زمینه کاهش هزینه‌ها، تعرفه‌گذاری مشخص و ایجاد زیرساخت‌های داخلی انجام شود. تنها با اجرای این اقدامات می‌توان از پیامدهای اقتصادی و اجتماعی این مشکل کاست و دسترسی عموم مردم به این خدمات را تسهیل کرد.

گزارش

برخی دانش آموزان در ایران مجبورند کار کنند

## شکاف اقتصادی تهدیدی برای دانش آموزان

یادگیری واقعی و مهارت‌آموزی، بیشتر بر دریافت مدرک و نمره تمرکز داشته‌است و این نگرش سبب شده‌دانش آموزان حتی معلمان به‌عمق مفاهیم آموزشی توجه کمتری داشته باشند. وضعیت اقتصادی و اجتماعی نامناسب می‌تواند انگیزه دانش آموزان برای یادگیری را کاهش دهد، چرا که آن‌ها آینده‌ای روشن‌تر برای خود نمی‌بینند. تأکید زیاد بر آزمون کنکور و نادیده گرفتن یادگیری مهارت‌های پایه، تمرکز دانش‌آموزان را از موضوعات بنیادی مانند ریاضی یا خواندن منحرف می‌کند. در سال‌های اخیر، برخی از ارزش‌های اجتماعی به سمت مشاغل پردرآمد و مهارت‌های سریع‌القابل (مانند تجارت یا فناوری‌های کاربردی) متمایل شده‌اند. در نتیجه، ارزش یادگیری علوم پایه مانند ریاضی کاهش یافته است.»

■ **کاهش اعتماد به آموزش رسمی در مدرسه‌ها**

او می‌گوید: «بی‌اعتمادی خانواده‌ها و دانش‌آموزان به کیفیت آموزش رسمی باعث کاهش انگیزه برای یادگیری در مدارس شده‌است. کاهش سرمایه اجتماعی، یعنی اعتماد و همکاری میان خانواده‌ها، معلمان و جامعه، باعث تضعیف فرایند یادگیری شده است. معلمان نیز در جامعه جایگاه مطلوبی ندارند و این مسئله بر انگیزه و عملکرد آن‌ها تأثیر منفی گذاشته است.»

متعددی به‌دنبال داشته‌است. بسیاری از خانواده‌ها به‌دلیل عدم توانایی در پرداخت هزینه‌ها، از انجام این آزمایش‌ها صرف‌نظر می‌کنند. این مسئله می‌تواند به پیچیدگی بیشتر پرونده‌های حقوقی، تأخیر در تشخیص بیماری‌های ژنتیکی یا حتی افزایش اختلافات خانوادگی منجر شود.

از سوی دیگر، این هزینه‌ها بر دوش قشر متوسط و کم‌درآمد جامعه سنگینی می‌کند. بسیاری از افراد مجبورند برای تأمین هزینه‌ها، از پس‌اندازهای خود استفاده کنند یا حتی وام بگیرند. در این شرایط، پرداخت دلاری و نوسانات ارز فشار مضاعفی بر این خانواده‌ها وارد می‌کند.

عوامل اصلی افزایش هزینه‌ها: عوامل متعددی در افزایش هزینه‌های آزمایش‌های دی‌ان‌ای در تهران نقش دارند. در ادامه به برخی از مهم‌ترین این عوامل اشاره می‌کنیم:

۱- وابستگی به تجهیزات وارداتی: بیشتر تجهیزات، مواد و کیت‌های مورد نیاز برای انجام آزمایش‌های دی‌ان‌ای از خارج از کشور وارد می‌شوند. افزایش نرخ ارز و مشکلات واردات، هزینه‌ها را به‌شدت افزایش داده است.

۲- کمبود زیرساخت‌های تخصصی داخلی: نبود آزمایشگاه‌های مجهز و پیشرفته در داخل کشور باعث شده‌است بسیاری از نمونه‌ها برای تحلیل به خارج از کشور ارسال شوند. این فرآیند هزینه‌های اضافی ایجاد می‌کند.

۳- نبود نظارت و تعرفه‌گذاری مشخص: نبود چارچوب نظارتی و تعرفه‌های معین برای خدمات آزمایشگاهی باعث شده‌است که قیمت‌ها بدون هیچ کنترلی افزایش یابد.

۴- نوسانات نرخ ارز: نوسانات مداوم نرخ ارز در ایران به‌طور مستقیم بر هزینه‌های خدمات آزمایشگاهی تأثیر گذاشته‌است. این مسئله به‌ویژه در پرداخت‌های دلاری مشکلات جدی ایجاد کرده است.

امکانات و تجهیزات پیشرفته در داخل کشور، نمونه‌های آزمایش دی‌ان‌ای را برای تحلیل به آزمایشگاه‌های خارجی ارسال می‌کنند. این فرآیند نه تنها هزینه‌ها را افزایش می‌دهد، بلکه زمان دریافت نتایج را نیز به‌طور قابل توجهی طولانی‌تر می‌کند.

امکانات لازم برای انجام برخی آزمایش‌های پیچیده در کشور وجود ندارد. به همین دلیل، نمونه‌ها باید به آزمایشگاه‌های معتبر در اروپا و حتی بعضی کشورهای آسیایی ارسال شوند. این موضوع هزینه‌های اضافی مانند ارسال بین‌المللی و تحلیل تخصصی را به مشتری تحمیل می‌کند.»

برای بسیاری از مراجعان، این زمان طولانی و هزینه‌های بالا غیرقابل تحمل است. بسیاری از افراد برای مسائل حقوقی مانند اثبات نسب یا تشخیص آسیایی ارسال شده. این موضوع هزینه‌های اضافی مانند ارسال بین‌المللی و تحلیل تخصصی را به مشتری تحمیل می‌کند.»

برای بسیاری از افراد را در هاله‌ای از ابهام قرار داده است.

■ **پرداخت‌های دلاری در آزمایشگاه‌های تهران**

برخی آزمایشگاه‌های تهران، به‌دلیل وابستگی به تجهیزات از کیت‌های وارداتی، هزینه‌های خدمات خود را به‌صورت دلاری از مراجعان دریافت می‌کنند.

این روش پرداخت، به‌ویژه با توجه به نوسانات مداوم نرخ ارز، فشار مالی زیادی بر خانواده‌ها وارد کرده است. در برخی موارد، حتی اگر مراجعان بخواهند هزینه‌ها را به‌صورت اقساطی پرداخت کنند، مبلغ هر قسط بر اساس نرخ روز دلار محاسبه می‌شود. به این ترتیب، اگر نرخ دلار در زمان پرداخت قسط‌ها تغییر کند، مبلغ باقی‌مانده نیز با نرخ جدید محاسبه خواهد شد. این شرایط موجب می‌شود که هزینه‌ها به‌شدت غیرقابل پیش‌بینی و تحت تأثیر نوسانات ارزی قرار گیرد، که بسیاری از افراد را از انجام آزمایش منصرف کرده است.

■ **ارسال نمونه‌ها به خارج از کشور؛ چالشی دیگر**

علاوه بر هزینه‌های بالا، برخی مراکز به‌دلیل نبود

<b>مظاهر گودرزی</b>
<div>روزنامه‌نگار</div>

گروه اجتماعی: دانش‌آموزان ایرانی از کشورهای منطقه عقب‌تر هستند و در میان کشورهای جهان جایی در انتهای جدول قرار دارند. این تقریباً خلاصه نتایج آزمون بین‌المللی تیمز (TIMSS) در سال ۲۰۲۳ است، آزمون‌ای که هر چهار سال یک بار در زمینه‌های ریاضیات و علوم در پایه‌های چهارم و هشتم برگزار می‌شود و بر روی سه حوزه دانستن، به‌کار بردن و استدلال تأکید دارد. در آزمون تیمز سطح پیشرفته نمره ۶۲۵ سطح بالا ۵۵۰، سطح متوسط ۴۷۵ و سطح پایین نمره ۴۰۰ است. در آزمون تیمز ۲۰۲۳ دانش‌آموزان ایرانی در ریاضی پایه چهارم نمره ۴۲۰ و در ریاضی پایه هشتم نمره ۴۲۳، آکسب کردند. همچنین دانش‌آموزان ایرانی در علوم پایه چهارم نمره ۴۳۲ و در علوم پایه هشتم نمره ۴۱۹ را کسب کردند. ■ **جایگاه دانش‌آموزان ایرانی در آزمون تیمز ۲۰۲۳**

براساس گزارش نتایج آزمون، از کشورهای منطقه ترکیه، قزاقستان، ازبکستان و بحرین در ارزیابی شرکت داشتند. ایران از ۵۸ کشور شرکت‌کننده در ریاضی پایه چهارم در رتبه ۵۳ قرار گرفت که تمام کشورهای منطقه به‌جز عربستان سعودی عملکرد بهتری نسبت به ایران داشتند. همچنین ایران از ۵۸ کشور شرکت‌کننده در علوم پایه



یادداشت

**بازار دست به عصای**

**مسکن**



منصورعبیی

کارشناس بازار مسکن

بازار مسکن طی سالیهای اخیر با پدیده‌ای مواجه است که حاصل نگرانی مردم از جا ماندن پس از فروش ملک یا آپارتمانشان است.این نگرانی در حال شدت گرفتن است به طوری که افراد نگران اند آنچه را فروخته‌اند یا حتی شبیه به آن را نتوانند خریداری کنند. این باور، چه در دست باشد و چه غلط، در ذهن مردم تثبیت و موجب شده بسیاری دست به عصا قدم بردارند. مردم تا زمانی که ملک مطلوب خود را از نظر باالانس قیمت و شرایط مطلوب میدانی پیدا نکرده‌اند، اقدام به فروش ملک خود نمی‌کنند و علاقه‌مند هستند که این اتفاق همزمان رخ دهد. جالب است که این نگرانی به حوزه سازندگان و سرمایه‌گذاران ملک و مسکن نیز رسیده است، کمالینکه

بسیاری از سازندگان و تولیدکنندگان مسکن معتقدند به فرض مثال باید ۱۰ واحد تولیدی خود را به‌صورت یکجا بفروشند و از خرده‌فروشی و فروش تک‌واحدی اجتناب می‌کنند. سازندگان نگران‌اند که خرده‌فروشی باعث شود سرمایه‌شان در طول زمان از بین برود و ارزش واقعی خود را از دست بدهد. آن‌ها بیشتر علاقه‌مندند ملک و آپارتمان‌ها را تنها با معاوضه کنندو واحدهای کلنگی را به نوساز تبدیل کنند و به خریداران ارائه دهند. دربارهٔ تبدیل ملک‌های کلنگی به نوساز نیز باید گفت کمابیش در این حوزه استقبال‌هایی نیز مشاهده می‌شود، به‌ویژه از سوی افرادی که ملک‌های کلنگی دارند و نگران مشارکت هستند. آن‌ها علاقه‌مندند که با سود متناسب، این معاوضه

را انجام دهند. البته دربارهٔ چالش‌های این بازار باید دانست مشکلی که پیش می‌آید، انباشت نگرانی و باورپذیری نسبت‌به این فرآیند و ناگرانی از وضعیت کلی اقتصاد در حوزه مسکن است که عامل رکود شده است. یعنی چرخه تولید، توزیع، خرید و فروش متناسب عمل نمی‌کند و لازم است بخش حمایتی و پشتیبانی نظام دولتی از تولیدکنندگان مسکن و خریداران به‌درستی تدوین شود تا این نگرانی‌ها رفع شوند. رهاشدگی بازار مسکن، انتخاب اقتصاد مسسکن و شیوه رفتار با آن از سوی خریداران مصرفی و تولیدکنندگان، به‌واقع یک مشکل خواهد بود که این نگرانی‌ها را تولید می‌کند و مانع آن می‌شود که افراد بتوانند تشخیص درستی در این حوزه داشته باشند.

**عضوهیات مدیره انجمن انبوه**

**سازان تهران در گفتگو با**

**«تدبیر تازه» مطرح کرد:**

# بازار مسکن در پیچ و خم رشد نرخ دلار

**محبوبه‌بیدیگی**

روزنامه نگار

«تدبیر تازه» طی مصاحبه‌ای با حسن محتشم، عضو هیات مدیره انجمن انبوه سازان تهران در مورد افزایش فقر مسکن و تأثیرات آن بر اقشار ضعیف، به بررسی علل افزایش قیمت‌ها در بخش مسکن، تأثیرات این امر بر مردم کم درآمد، نقش دولت در کاهش فقر مسکن و راهکارهای ممکن در این زمینه پرداخته است. بی‌تردید افزایش فقر مسکن یکی از چالش‌های جدی کشور است که نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و توجه به نیازهای افراد ضعیف جامعه می‌باشد که در ادامه به آن می‌پردازیم.
حسن محتشم عضو هیات مدیره انجمن انبوه سازان تهران و رئیس کمیسیون صنعت احداث کانون عالی کارفرمایی، در گفتگو با «تدبیر تازه» پیرامون افزایش رشدفقر مطلق مستأجران، گفت:در واقع از سال ۹۷ تاکنون شاهد رشد مسکن به صورت تصاعدی بودیم، طی این سال‌ها به طور مستمر رشد افزایش قیمت‌ها به شدت درآمد مردم را در حوزه مسکن تحت تأثیر قرار داده است.

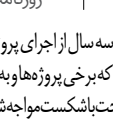
وی در ادامه با بیان اینکه اقتسار ضعیف مردم توانایی خرید مسکن را ندارد و به اجاره نشینی روی آورده‌اند، تأکید کرد: در واقع اقتشار ضعیف جامعه به دلیل افزایش قیمت‌ها توانایی خرید مسکن را از دست داده‌اند و به اجاره نشینی روی آورده‌اند، بدهی‌هایی است که سرمایه آن‌ها طی ۵ تا ۶ سال اخیر برای پرداخت اجاره‌ها صرف شده است و در حال حاضر حتی نمی‌توانند اجاره نشینی خود را در شهرهای بزرگ ادامه دهند و بر اثر تورم بالای هزینه‌ها و عدم تناسب آن با درآمد مستأجران از مناطق مرغوب به متوسط، و از متوسط به پایین تریز مناطق شهر و حاشیه نشینی نقل مکان کرده و با بعضی به روستاها و دهات کوچ کرده‌اند، که این امر منجر به مهاجرت معکوس شده است.

عضو هیئت مدیره انجمن انبوه سازان تهران در ادامه

یادداشت

**بازار دست به عصای**

**مسکن**



منصورعبیی

کارشناس بازار مسکن

پس از گذشت سه سال از اجرای پروژه‌های نهضت ملی مسکن، حالا شنیده می‌شود که برخی پروژه‌ها به‌خصوص پروژه‌های نهضت ملی مسکن در پارتیختباکسکتمواجه‌سند.است‌آن‌طور که گفته‌می‌شود، تخصصی‌نیافتن به موقع تسهیلات برای ساخت پروژه‌های نهضت ملی مسکن باعث تأخیر در روند اجرای پروژه‌ها، افزایش قیمت تمام شده ساخت و زیان هنگفت متقاضیان مسکن به‌خصوص دهک‌های پایین جامعه شده است.

آن‌طور که در بیان‌ماماسال سرپرست‌معاونت‌مسکن وساختمان وزارت راه و شهرسازی اعلام کرده بود، میانگین پیشرفت پروژه‌های نهضت ملی حدود ۲۰درصد بوده است.

به گفته مسعود بیات‌منش، از زمان آغاز نهضت ملی مسکن، در بخش مسکن حمایتی حدود ۸۰۰هزار واحد قرار دارد که ۲۰هزار واحد به اتمام رسیده‌است و بقیه ۳۷۰ تا ۳۸۰مسکن با بانک‌ها عقد قرارداد شده‌است و مابقی باید توسط بانک‌ها تأمین مالی شود.

او با اشاره به پیشرفت‌های فیزیکی پروژه‌های نهضت ملی مسکن گفته بود: میانگین به موقع تسهیلات این پروژه‌ها در حدود ۲۰درصد است که در دوره چهارساله دولت چهاردهم و در سال اول، پیشرفت پروژه‌ها بیشتر خواهد شد و عقد قراردادها تکمیل و به‌مردم تحویل داده می‌شود.
در این میان، مهدی زرفانی، دبیر کارگروه راهبری پروژه‌های اقدام و نهضت‌ملی‌مسکن انجمن انبوه‌سازان نیز گفته‌یشت: پیشرفت پروژه نهضت ملی مسکن استان تهران به‌تأیین سه ۲۵تا درصد بوده‌است. تأخیر در تخصیص تسهیلات بانکی و عدم اجرای تعهدات دستگاه‌های اجرایی نیز این پروژه‌ها را حاشیه‌راند. است‌البته بیات‌منش در نیمه‌آذر امسال اعلام کرده بود که پیگیر افزایش سرمایه بانک مسکن برای کمک‌به نهضت ملی مسکن هستیم. ولی گفته بود: تا وجه به‌قانون چش تولید مسکن و ماده (۴) این قانون مبنی بر تخصیص ۲۰درصد از تسهیلات شبکه بانکی، به بخش مسکن و با توجه به تخصیص بودن

یادداشت

**بازار دست به عصای**

**مسکن**

**محبوبه‌بیدیگی**

روزنامه نگار



افزود: طی این سال‌ها به دلیل اینکه اکثر درآمد اقشار فرودست صرف اجاره بها می‌شود، به دلیل عدم توانایی تأمین هزینه زندگی خود؛ بالاچار به خانه‌های سطح پایین و یا اشتراکی روی می‌آورند و یا در تابستان پشت با‌ها را اجاره می‌کنند، متأسفانه اجاره بها کل درآمد مردم را به خود اختصاص داده و شرایط زندگی را برای آنان بسیار سخت کرده است، عامل اصلی افزایش قیمت‌ها نیز دولت است چرا که با توجه به تورم که نوعی مالیات پنهان است، مردم دچار فقر می‌شوند. محتشم در پاسخ به این سؤال که حقوق و دستمزد قشر ضعیف و کارگران متناسب با افزایش اجاره بها نیست، چه راهکاری در این زمینه ارائه می‌کنید؟ به تدبیر تازه گفت: دولت متولی اداره کشور است، باید به موازات افزایش تورم به همان میزان حقوق و دستمزد‌ها را افزایش بدهد، اما تورم ۴۰درصد و افزایش حقوق ۲۰ الی ۲۵درصدی منجر به تحمیل فقر به جامعه می‌شود، نه تنها شرایط و کیفیت زندگی نیز کاهش می‌یابد، بلکه زندگی مردم به سمت و سویی بد مسکنی سوق پیدا می‌کند که منجر به بز‌هکاری‌های اجتماعی، تغذیه نامطلوب و عدم کفایت آن برای زندگی روزمره هر فرد شده و سلامت مردم را تهدید می‌کند که هنر‌های بهداشت و درمان نیز افزایش یافته و دولت باید به طور غیر مستقیم در این بخش هزینه کند.وی با بیان اینکه دولت می‌داند که تورم منجر به فقر در جامعه می‌شود، گفت: متأسفانه افزایش تورم منجر به کاهش کیفیت زندگی و بهره‌وری مردم، ایجاد بی‌ثباتی اقتصادی و فقر توانایی در تأمین تغذیه مناسب می‌شود. دولت باید از طریق برنامه‌ریزی و اجرای تدابیر مناسب، نه تنها از افزایش تورم و اثرات منفی آن در جامعه جلوگیری کند، بلکه وظیفه و مسئولیت اصلی خود را بر عهده گیرد. رئیس کمیسیون صنعت‌احداث کانون عالی کارفرمایان در پاسخ

گزارش

**زنگ خطر ساخت پروژه‌های نهضت ملی مسکن به صدا در آمد**

## سرنوشت شوم نهضت ملی مسکن

این بانک در حوزه مسکن، برای اجرای طرح‌های حمایتی دولت در حوزه مسکن، کمک‌به افزایش توان اعتباری و مالی بانک مسکن امری ضروری است.

بیات‌منش متذکر شد: مردم وظیفه‌ی مهم‌ت‌افزایش توان تسهیلات‌دهی بانک مسکن و نیاز به افزایش سرمایه این بانک، دولت و مجلس در قوانین بودجه سال ۱۴۰۳ و قانون برنامه هفتم مجوز افزایش سرمایه این بانک را صادر کرده‌اند. بدین ترتیب که: در بند (ب) تبصره (۱۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ به منظور «تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز جهت اجرای طرح‌های حمایتی مسکن، اصلاح ساختار مالی بانک مسکن، حل و فصل ناترازی این بانک جهت افزایش تسهیلات‌دهی در طرح‌های نهضت ملی مسکن» مجوز ردیف درآمدی و هزینه‌ای به مبلغ یک میلیون میلیارد ریال افزایش سرمایه بانک مسکن از طرق مختلف را صادر کرده است. علاوه بر این در جزء (۳) از بند (الف) ماده (۵۴) قانون برنامه هفتم نیز، مجوز افزایش سرمایه بانک مسکن صادر شده است. در این شرایط، اما حسن محتشم، عضو هیات مدیره انجمن انبوه‌سازان مسکن به‌تازگی هشدار داده‌است که وضعیت فعلی نهضت ملی مسکن شبیه به وضعیت طرح مسکن مهر است و قیمت‌گذاری دستوری و تورم موجب توقف پروژه‌های ملی مسکن می‌شود. به گفته او: اولویت وزارت راه و شهرسازی، تأمین مسکن دهک‌های تا سه است، بنابراین این قشر از جامعه امکانات اقتصادی ضعیفی دارند و از سوی دیگر نیز مجلس بودجه‌ای برای این حوزه تعیین نشده است، بر همین اساس آورده متقاضیان و وام بانکی پاسخگوی قیمت تمام شده ساخت واحدهای مسکونی نیست. به عنوان مثال ساخت یک واحد ۷۵متری نهضت ملی مسکن برای مصرف‌کننده بالای یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان هزینه دارد که از این مقدار برآورد شده را ۵۵۰ میلیون تومان تسهیلات بانکی تأمین می‌کند و مابقی هزینه را باید متقاضی متحمل شود. در همین رابطه فریض پور حاجت، دبیر



به این سؤال که چه اقداماتی از سوی وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی برای رفع فقر مسکن در کشور به خصوص برای خانوارهای کم درآمد در نظر گرفته شده؟ ادامه داد: بنده معتقد اینگونه اقدامات بیشتر مرتبط با هیئت دولت است وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی وظایفی را بر عهده دارد که در چارچوب و حیطه کاری خود است و به عنوان یک مسکن بخشی از مشکلات کارگری و افراد کم درآمد را بر طرف می‌کند، اما واقعیت این است که دولت با مشکلات بسیار زیادی مواجه است. محتشم با بیان اینکه دولت باید با برنامه‌ریزی لازم درآمدها را افزایش دهد، افزود: افزایش درآمد مستلزم گرفتن مالیات از تمام اقشار مردم است، متأسفانه بنیادها و نهادهایی در سطح کشور مالیات پرداخت نمی‌کنند و بخش عمده‌ای از اقتصاد کشور هم در اختیار آنان است که منجر به کاهش کارایی دولت می‌شود. وی با بیان اینکه دولت برای تأمین درآمد، به فروش نفت می‌پردازد اما علاوه بر وزارت نفت، دستگاه‌های دولتی دیگری نیز وارد بازار فروش نفت می‌شوند که این تداخل موازی کاری‌ها منجر به کاهش توانمندی دولت برای انجام اقدامات اساسی در کشور می‌شود. افزود: وزارت کار، رفاه و تعاون اجتماعی باید در زمینه‌های ایجاد اشتغال و ارتقاء زندگی مردم نقش موثری را ایفا کند، اما مسئولیت خود را نسبت به تعهدات به خوبی به‌اجرای نکرده و در حوزه رفاه اجتماعی نیز پرداخت یارانه به‌عنوان یک مسکن برای افراد کم درآمد و ضعیف عمل می‌کند، اما در واقعیت اقدامی اشتباه است. رئیس کمیسیون صنعت و احداث کانون عالی کارفرمایان، با تأکید بر ضرورت تک‌نرخ کردن ارز و تعیین قیمت‌ها بر مبنای آن، گفت: دولت باید با توجه به کلیه هزینه‌ها و در رابطه با قیمت جهانی، ریال را ارزیابی کرده و به تناسب ارز جهانی نیز برای مردم حقوق و دستمزد در نظر بگیرد تا مشکلات بر طرف شود. اما به دلیل از بین

رفتن رانت، نه تنها این اقدامات انجام نمی‌شود، بلکه به هر میزان که رانت وجود داشته باشد، مشکلات مشابه نیز ادامه خواهند داشت. از طرفی در کشور ماسکن نسبت به بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته گران‌تر بوده و افزایش قیمت خودرو نیز بین ۱۲ تا ۱۳ برابر قیمت جهانی رشد یافته است، در حالی که مردم درآمد ریالی دارند. در کشورهای توسعه‌یافته، حقوق کارگران به ارزش ۱۲ تا ۱۸ دلار کم درآمد را بر طرف می‌شود، اما حقوق و دستمزد یک روز کارگران در کشور ما این مقدار نیست، بی‌تردید عدم تناسب قیمت مسکن با اجاره بها و درآمد مردم، منجر به اشاعه فقر در کشور می‌شود. وی در پاسخ به این سؤال که راهکار زودبازده و یا کوتاه مدت در مورد کاهش قیمت اجاره بها و یا مسکن چیست؟ تأکید کرد: در بخش مسکن، راهکار‌های کوتاه‌مدت کارایی ندارند چرا که مسکن یک کالای وارداتی نیست و برای رسیدن به نتایج مطلوب نیاز به یک بازه زمانی ۳ تا ۴ساله دارد. تا با برنامه‌ریزی مناسب به اقتشار ضعیف جامعه کمک شود. بهترین راهکار این است که وزارت راه و شهرسازی به شهرداری‌ها در سراسر کشور کمک کند تا اراضی درون شهری و حاشیه شهرها را با مشارکت بخش خصوصی، واحدهای مسکن، راهکار‌های کوتاه‌مدت و مشاعات کم ساخته و آن‌ها را با قیمت مناسب به افراد ضعیف جامعه اختصاص دهند و یا وام‌های بانکی به آنان واگذار کنند. محتشم در پایان خاطر نشان کرد: وزیر راه و شهرسازی اقدام به ساخت نهضت ملی مسکن برای سکونت مردم کرده است، اما بعید به نظر می‌رسد که سیستم بروکراسی حاکم بر وزارت راه اجازه تکمیل و ساخت چنین پروژه‌ای را بدهد، تا زمانی که دولت متولی این کار است و نتواند مدیران خود را برای ترک کار، عدم جوابگویی و ترک فعل پاسخگو کند؛ به نظر نمی‌رسد که شاهد اتفاقات تأثیر‌گذاری در بخش مسکن باشیم.

# ۵

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

شنبه

۱۵ دی ماه ۱۴۰۳

سال هفتم

شماره ۳۸۷

راه

و مسکن

# تدبیر تازه

هفته‌نامه

گفتگو

نایب رئیس کمیسیون عمران مجلس دوازدهم در گفتگو با

**«تدبیر تازه» مطرح کرد :**

**جاده های ایران چشم انتظار اعتبار**

**محبوبه‌بیدیگی**

روزنامه نگار

حفظ، مراقبت و توجه به اقلیم خاک در هر منطقه باید با تدابیر مناسب و پرهیز از تخریب خاک صورت گیرد. بنا بر این مشکلات فرسایش خاک در شهرها و جاده‌ها و نیاز به رفع آن در ایران به عنوان یک چالش اساسی برای آینده نزدیک مطرح شده است. وزارت راه و شهرسازی و وزارت نفت دو منشأ اصلی برای حل این مشکلات هستند که بر نقش مؤثر وزارت راه و شهرسازی در مدیریت و حل چالش‌های فرسایش جاده‌ها تأکید شده است و این مهم نیازمند اختصاص منابع کافی و اجرای برنامه‌های مناسب برای بهبود و نگهداری جاده‌ها است.

به گزارش «تدبیر تازه»، از سویی دیگر تأمین منابع مالی برای پروژه‌های عمرانی از دیگر مشکلات اساسی وزارت راه و شهرسازی است که به دلیل وسعت این وزار، تخانه، نیاز به مدیریتی با نگرش استراتژیک دارد تا با نقش ویژه در مدیریت وزارت راه و شهرسازی برنامه‌های مناسبی برای اجرای پروژه‌های حوزه راه، جاده‌ها، حمل و نقل ریلی و ساخت مسکن ارائه کند.

در کنار این موارد، مسئولان مسکن و شهرسازی باید برنامه‌های زمان‌بندی شده با توانایی مدیریت بالایی داشته باشند تا چالش‌های مرتبط با فرسودگی جاده‌ها از جمله نقص در نگهداری و تعمیرات، ترافیک و تردد بیش از حد، تا کار آمدی سیستم راهداری و سایر مسائل دیگر را در بازه زمانی معین به نتایج مطلوب برسانند. البته از نگاهی دیگر این چالش‌ها به عنوان یک فرصت برای بهبود مدیریت منابع می‌شود. دولت

باید از طریق

برنامه‌ریزی و

اجرای تدابیر

مناسب، نه

تنها از افزایش

تورم و اثرات

منفی آن

در جامعه

جلوگیری کند،

بلکه وظیفه

و مسئولیت

اصلی خود را

برعهده گیرد

و یا کوتاه

مدت در مورد کاهش قیمت اجاره بها و یا مسکن چیست؟

تأکید کرد: در بخش مسکن، راهکار‌های کوتاه‌مدت کارایی ندارند چرا که مسکن یک کالای وارداتی نیست و برای رسیدن به نتایج مطلوب نیاز به یک بازه زمانی ۳ تا ۴ساله دارد. تا با برنامه‌ریزی مناسب به اقتشار ضعیف جامعه کمک شود. بهترین راهکار این است که وزارت

راه و شهرسازی به شهرداری‌ها در سراسر کشور کمک کند تا اراضی درون شهری و حاشیه شهرها را با مشارکت بخش خصوصی، واحدهای مسکن، راهکار‌های کوتاه‌مدت و مشاعات کم ساخته و آن‌ها را با قیمت مناسب به افراد ضعیف جامعه اختصاص دهند و یا وام‌های بانکی به آنان واگذار کنند. محتشم در پایان خاطر نشان کرد: وزیر راه و شهرسازی اقدام به ساخت نهضت ملی مسکن برای سکونت مردم کرده است، اما بعید به نظر می‌رسد که سیستم بروکراسی حاکم بر وزارت راه اجازه تکمیل و ساخت چنین پروژه‌ای را بدهد، تا زمانی که دولت متولی این کار است و نتواند مدیران خود را برای ترک کار، عدم جوابگویی و ترک فعل پاسخگو کند؛ به نظر نمی‌رسد که شاهد اتفاقات تأثیر‌گذاری در بخش مسکن باشیم.

نایب رئیس کمیسیون عمران در مجلس دوازدهم افزود: در واقع اختصاص ۲۸ درصد از فروش نفت که اعتباری بالغ بر ۵۵۰همت را شامل می‌شود، دقیقاً همان مقداری است که در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ در نظر گرفته شده است. عملاً پولی که در بودجه مورد اشاره وجود دارد اوراقی است که وزارت اقتصاد هر ساله منتشر کرده و در حوزه عمرانی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اما اختصاص ۲۸درصد از فروش نفت برای پروژه‌های عمرانی انجام می‌شود و اوراق برای ۴ قسمت عمرانی مورد نظر اعضای کمیسیون مورد بررسی قرار می‌گیرد.

این نماینده مردم در مجلس دوازدهم با تأکید بر اینکه نمایندگان این اختیار را به سازمان راهداری داده‌اند تا در جاده‌هایی که مواد معدنی حمل می‌شود جدول را به صورت منظم بیاورند، یادآور شد: ۹درصد بارنامه در نظر گرفته شده میزان خسارتی است که در محورهای شریانی جاده‌ها بر اساس عبور مواد معدنی در بحث شن، ماسه و سنگ‌های معدنی در بخش‌های مختلف که خسارت می‌بینند، محاسبه شده و باید بخش جزئی را در بارنامه بیاورند از طرفی باقیمانده آن در بودجه سنواتی دیده شود.

نایب‌رئیس کمیسیون عمران با ارائه راه‌کار در خصوص رفع بحران‌های زیر ساخت‌ها به «تدبیر تازه» می‌گوید: راهکار همان چیزی است که ما در برنامه هفتم آوردیم. در قانون تأمین مالی زیرساخت‌ها برای تمامی موضوعاتی که در قانون بودجه سنواتی با ۲۰ تبصره داریم منابع آن را تعریف کرده‌ایم. البته این اقدامات به منظور تسریع در اجرای پروژه‌ها، زیرساخت‌ها و بهبود شرایط اقتصاد کشور است. همچنین با اختصاص اختیارات بیشتر به وزارت راه و شهرسازی، امکان بهبود و توسعه زیرساخت‌های شهری و مسکن در کشور فراهم می‌شود.

وی ضمن اشاره به اختیارات وزارت راه و شهرسازی در بودجه سنواتی، ادامه داد: در حوزه مسکن نیز این اختیار را در قانون بودجه سنواتی به وزارت راه و شهرسازی داده‌ایم که در حدود ۵۰همت اқلام خود را با مطالبات قبلی پیمانکاران در حوزه روینایی و زیربنایی نهضت ملی مسکن به فروش رسانده یا تهاتر کند. نایب رئیس کمیسیون عمران در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اعطای اختیارات به سازمان راهداری، خاطر نشان کرد: بنده معتقد کم این اختیار را باید عملاً به سازمان راهداری بدهیم تا سازمان ملی زمین و مسکن که متولی زمین در کشور است از درآمد مازاد فروش زمین در این حوزه اقدام کنند.

در نهایت و بطور کلی برای حل مسائل و چالش‌های مرتبط با فرسایش جاده‌ها، نیاز به اهمیت اختصاص منابع کافی در جهت نگهداری و بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل و تأکید بر برنامه‌ریزی منظم و مدیریت مناسب به عنوان راه حل‌های مؤثر برای حل این مشکلات مشخص شده است و بی‌تردید با اجرای این راهکارها و فرسایش جاده‌ها و همچنین بهبود وضعیت زیرساخت‌های حمل و نقل در کشور کمک‌های بهینه کرد.



گفتگو

کارشناس بازار بورس در گفتگو با «**تدبیر تازه**» بررسی کرد:

## تالار شیشه‌ای در ساحل آرامش!

**مهردادخت میرزایی**  
روزنامه نگار



اردلان عزیززاده، کارشناس بازار سرمایه در گفتگو با «تدبیر تازه» درمورد روند بورس بیان کرد: برای بررسی بازار سرمایه بهتر است که آن را به شکل یک روایت ببینیم و سلسله اتفاقاتی که در این مدت رخ داده‌اند را موردبررسی قرار دهیم تا ببینیم در آینده کدام یک از تغییرات و متغیرها می‌توانند تأثیر بیشتری بر بازار سرمایه داشته باشند.

در دو ماه گذشته شاهد بودیم که شاخص کل تقریباً رشد حدود ۴۰ درصدی را تجربه کرد و این رشد در بسیاری از موارد در بین صنایع و سهم‌های مختلف بیشتر از این عدد بوده است و دلایل مختلفی برای این منظور وجود دارد که یکی از این موارد، حمایت‌های دولت بوده است. یعنی از زمانی که دولت جدید شروع به فعالیت کرده، حمایت خود از بازار سرمایه را به طور جدی پیگیری کرده و مورد دیگر، افزایش نرخ شرکت‌های خودرو بوده است چرا که آن‌ها لیدر سنتی بازار هستند. در نتیجه باعث شده‌اند تا جوّ مثبت به کل بازار سرایت پیدا کند و جایگزین شدن دلارا توافقی با دلار نیما سومین دلیلی است که باعث رشد بورس شده است. زیرا به طور مستقیم بر سودآوری بسیاری از صنایع و شرکت‌ها تأثیر گذاشته است.

این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: یکی از نکات قابل توجه این است که بدون شک، هر رشد پایداری نیاز به اصلاح و استراحت‌های مختلفی دارد و این رشد نمی‌تواند به صورت مداوم و همیشگی ادامه‌دار باشد ولی در این مدت، با توجه به سلسله اخبار مثبتی که منتشر می‌شد بازار تقریباً این فرصت را پیدا نکرد که استراحت کند و این موضوع تا حدودی جای نگرانی را در میان معامله‌گران افزایش داد. به همین دلیل، احتمال اصلاح در این مدت وجودداشت و شاهد این موضوع هم بودیم و با توجه به این که در روز یکشنبه ۹ دی ماه، بازار با اصلاح همراه بود احتمال دارد که آمدنتی به این سمت پیش برود و استراحت داشته باشد.

اردلان عزیززاده در ادامه گفتگو با «تدبیر تازه» تأکید کرد: شاید این پرسش مطرح باشد که چرا به اصلاح بازار سرمایه اشاره می‌کنیم نه ریزش آن؟ شاید اگر بخواهیم به بررسی ارزش دلاری بازار سرمایه بپردازیم به عدد ۱۲۳ میلیارد دلار می‌رسیم و این می‌تواند گواه بر این مسئله باشد که بازار سرمایه در مقایسه با بازارهای موازی رشد چشمگیری نداشته است و همچنان جامانده‌گی دارد و این موضوع می‌تواند ظرفیت ادامه رشد در بازار سرمایه را به طور کامل نشان دهد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: اگر بخواهیم به بررسی متغیرهایی بپردازیم که از این به بعد بر بازار سرمایه تأثیر گذار باشند، می‌توانیم به چند مورد اشاره کنیم. یکی از این موارد، تسهیم نرخ ارز صنایع بورسی است؛ پارامتری که در مدت اخیر هم از جمله دلایل مهمی بود که منجر به رشد بازار شده بود؛ بنابراین بسیار مهم است ارز توافقی که در حال حاضر مورد استفاده قرار می‌گیرد به سمت فیکس شدن حرکت نکند و در واقع به سمتی نرود که بازار آزاد جاماندگی‌های زیادی داشته باشد و یا گاهی این فاصله زیاد تغییر کند. در نتیجه، هر قدر به نرخ آزاد نزدیک‌تر باشد طبیعتاً قابلیت پیش‌بینی بیشتری برای تحلیلگران دارد و بر واقعی‌تر شدن اقتصاد و سودآوری صنایع هم، تأثیر گذار خواهد بود.اردلان عزیززاده عنوان کرد: مورد مهم دیگری که به نظر می‌رسد در مدت اخیر بازار کمتر به آن پرداخته شده، نرخ بهره است و اگرچه این نرخ در یک بازه زمانی کاهش پیدا کرد ولی در چند هفته اخیر به طور مجدد شاهد افزایش نرخ بهره بودیم به طوری که به محدوده ۳۳ در صد نزدیک شد. در نتیجه این احتمال وجود دارد که اگر نرخ بهره بدون ریسک بخواهد به بیش از ۳۴ در صد برسد دوباره توجه فعالان بازار سرمایه را به سمت خود جلب کند و اگر این اتفاق بیفتد می‌تواند پارامتر منفی برای بازار سرمایه باشد.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: پارامترهای دیگری هم وجود دارند که می‌توانند بر بازار سرمایه تأثیر گذار باشند که آن‌ها کمتر قابل پیش‌بینی هستند و از آن جمله می‌توان به دخالت‌های دولت، تغییر نرخ خوراک پتروشیمی یا تغییر بهره مالکانه معادن و مواردی از این قبیل اشاره کرد که در گذشته شاهد آن‌ها بوده‌ایم اما به نظر می‌رسد که رویکرد دولت فعلی خیلی به این سمت و سو نباشد. این کارشناس بازار سرمایه در پایان خاطر نشان کرد: در مورد کامودیتی‌ها به عنوان یک متغیر دیگر می‌توان به این موضوع اشاره کرد که در بازارهای جهانی به یک ثبات نسبی رسیده‌ایم و در کلیت کامودیتی‌ها خیلی نمی‌توانیم انتظار کاهش را داشته باشیم و از طرفی تنش‌های سیاسی هم وجود دارند که خیلی مسئله قابل پیش‌بینی نیست و اگر چه در مدت اخیر کاهش پیدا کرده است ولی در صورت افزایش دوباره این تنش‌های سیاسی می‌توانند تأثیرات منفی بر بازار سرمایه داشته باشند.

شنبه ۱۵ دی ماه ۱۴۰۵  
سال هفتم  
شماره ۳۸۷

یادداشت

### تأثیر حذف صفر از پول در کاهش تورم



**کارمان ندری**  
کارشناس اقتصادی

درباره تأثیر حذف ۴ صفر در شاخص‌های اقتصادی و ضرورت این اقدام باید دانست حذف ۴ صفر هیچ اثری بر روی شاخص‌های اقتصادی ندارد و تنها تا حدودی محاسبات حسابداری را تسهیل می‌کند. یک توهمی وجود دارد که اگر این ۴ صفر از اسکناس‌ها و پول کشور را حذف کنند، این اقدام می‌تواند تورم را کنترل کند و قدرت خرید را بالا می‌برد اما هیچ یک از این موضوعات واقعیت ندارد و در حد همان توهم است. تورم به عواملی از جمله کسری بودجه و ناترازی‌ها و رشد بالای نقدینگی ارتباط دارد و هیچ ارتباطی به تعداد صفرهای اسکناس ندارد. قدرت خرید مردم زمانی بهبود پیدا می‌کند که تعداد صفرهای حقوق و دستمزدمردم حذف نشود. وقتی از حقوق و دستمزدمردم هم ۴ صفر حذف می‌شود، اقدامی ماندن حذف ۴ صفر از اسکناس و پول چه کمکی می‌تواند کند و بدبهبی

**مهرداد عباد، عضو اتاق بازرگانی در**

**گفتگو با «تدبیر تازه»**

**مطرح کرد**

# ارز تک‌نرخ‌ی پیش‌نیاز توسعه اقتصادی

**مهردادخت میرزایی**  
روزنامه نگار

مهرداد عباد، عضو اتاق بازرگانی درمورد حذف ارز نیما و راه‌اندازی سیستم تک‌نرخ‌ی شدن ارز گفت: متأسفانه چند دهه‌ای می‌شود که ما از ابزار کنترل ارز استفاده کرده‌ایم و همین موضوع در درازمدت به اقتصاد کشور آسیب زیادی وارد کرده؛ تا جایی که در برخی از مواقع، به نفع دولت‌ها بوده است و آن‌ها به همین وسیله توانسته‌اند با به جبران بودجه‌های خودپردازان و یا این‌که تلاش کرده‌اند تا بودجه‌هایشان به صورت تصادعی افزایش پیدا نکنند. به همین دلیل، شاید از این طریق به موفقیت‌های موقتی دست پیدا کرد؛ اما شانس‌دوئی واقعیت این است که در درازمدت به دلیل فاصله بیشتر نرخ ارزها، بازار، بازار غیررسمی ایجاد شده است که اغلب مردم، این نوع بازار را به رسمیت نمی‌شناسند و در واقع، نرخ‌های بازار، به جز کالاهایی که قیمت‌گذاری دستوری شده یا توجه به نرخ آزاد تعیین می‌شوند و همین امر باعث شده است تا همیشه شاهد یک فاصله‌ای بین نرخ ارز آزاد و ارزهای سوبسیددار باشیم.

بیان کرد: انواع ارزها با نرخ‌های یکپارز و ۵۰۰ تومان تا ۴ هزار و ۲۰۰ تومان و ۲۸ هزار تومان تجربه شده‌اند و تصمیم فعلی دولت این است که بازار توافقی را راه‌اندازی کند. در نتیجه، اگر ملاک کار واقعاً توافق بین خریدار و فروشنده باشد و بانک مرکزی هیچ گونه محدودیتی برای آن‌ها ایجاد نکند، با وجود این که به نظر بنده هنوز به سیستم تک‌نرخ‌ی ارز نرسیده‌ایم ولی می‌تواند یک قدم خوبی باشد که این موضوع مشروط بر این است که به درستی اجرا شود. مهرداد عباد با اشاره به اهمیت تک‌نرخ‌ی شدن ارز در کشور اظهار کرد: برای این که در کشور توسعه اقتصادی داشته باشیم نیاز داریم که ارز تک‌نرخ‌ی باشد؛ چرا که در هیچ جای دنیا چنین شرایطی وجود ندارد و در واقع، با ارز چندنرخ‌ی که خودش عامل ایجاد فساد و تورم است، نمی‌توان به توسعه اقتصادی دست پیدا کرد و برای این منظور به ارز تک‌نرخ‌ی نیاز داریم. عضو اتاق بازرگانی تهران تأکید کرد: هر چه سریع‌تر باید اقدام کرد؛ تا جایی که تفاوت‌های ارزی وجود داشته باشند امکان شکل گیری فساد هم، وجود دارد. مهرداد عباد با بیان این که تک‌نرخ‌ی شدن ارز اقدام مفیدی است یادآور شد: تک‌نرخ‌ی شدن ارز اقدام بسیار خوبی است اما نباید به تنهایی انجام شود و نباید توقع داشته‌مانه‌ای که راه افتاده است باعث تک‌نرخ‌ی شدن ارز شود بلکه باید اجازه داد بازار آزاد تعیین‌کننده نرخ ارز باشد و مردم و نگاه‌داران و کسبه بتوانند با نرخ تعادلی بازار، کار خود را انجام دهند. عضو اتاق بازرگانی تهران در پاسخ به این پرسش که «آیا در حال حاضر، شرایط تک‌نرخ‌ی شدن ارز در کشور وجود دارد یا خیر؟» تصریح کرد: الان، شرایط بسیار خوبی است تک‌نرخ‌ی شدن ارز نداریم ولی شاید بهتر باشد که امسال، این کار انجام شود. زیرا این اقدام باید سال‌ها پیش صورت می‌گرفت در حالی که هر سال، شرایط سخت‌تر از سال قبل می‌شود؛ اگر چه بسیاری از مواقع، دولت‌ها تک‌نرخ‌ی شدن ارز را به تمویق انداخته‌اما بالاخره هر طور که شده است

گفتگو

در گفتگو «**تدبیر تازه**» با یک کارشناس اقتصادی ابعاد مختلف طرح حذف صفر از پول ملی بررسی شد:

## حذف صفر از پول ملی؛ فریب یا حرکت به سمت بحران

بیشتر به پیشرفت‌های فناوریانه مرتبط است تا اقدامات مرتبط با حذف صفرها.

■ **چالش‌های اجرایی و فرهنگی**

به گفته کاووسی، عدم آمادگی فرهنگی و تبلیغاتی از دلایل اصلی تئویق اجرای این طرح است. او بر اهمیت تبلیغات گسترده و آگاهی‌بخشی به مردم تأکید کرد و بیان داشت که درک صحیح از تغییرات، کلید موفقیت در اجرای چنین طرح‌هایی است.

کاووسی در گفتگو با «تدبیر تازه» هشدار داد که اجرای نامناسب این طرح می‌تواند زمینه‌ساز افزایش تقلب کلاهدراری شودوی تأکید کرد که نظارت دقیق و برنامه‌ریزی جامع برای جلوگیری از مشکلات احتمالی ضروری است. همچنین، بوی به ضرورت اجرای تغییرات به‌صورت تدریجی اشاره کرد تا مردم بتوانند خود را با شرایط جدید وفق دهند.

وی پیشنه‌ها کرد که برای جلوگیری از سردرگمی مردم، باید یک دوره انتقالی طولانی در نظر گرفته شود. او افزود که تغییرات ناگهانی، به‌ویژه در مناطق دورافتاده، می‌تواند مشکلاتی ایجاد کند و تأثیرات منفی بر اقتصا کم‌دسترسی بگذارد.

■ **مشغول کردن افکار عمومی با حذف صفرها**

به گفته پیشنه‌ها کرد که حذف صفر بیشتر به‌عنوان اقدامی نمایشی و برای جلب توجه افکار عمومی مطرح می‌شود. او تصریح کرد که به‌جای پرداختن به چنین طرح‌هایی، دولت باید بر کاهش فساد و بهبود فضای کسب و کار تمرکز کند.

■ **تأثیر بر قیمت‌گذاری کالاها؛ افزایش یا ثبات؟**

است که این حذف تأثیر تئوری بر موضوعات مهم اقتصادی یعنی تورم، قدرت خرید و … ندارد. از آنجایی که محاسبات با اعداد بزرگ سخت‌است، وقتی این اعداد کوچک می‌شوند محاسبات حسابداری تا حدودی راحت‌تر می‌شود؛ از این رو شاید حذف صفر می‌تواند این مزیت را داشته باشد. البته حذف صفر از اسکناس اصلاً در اولویت اقتصاد ایران نیست و نمی‌دانیم قصد از مطرح کردن این اقدام چه بوده؟ معمولاً کشورهایی که تورم بالا داشتند و توانستند که تورم را مهار کنند، در آخرین مرحله بعد از اینکه در کاهش موفق بودند، به سراغ حذف صفر می‌روند. در ایران با توجه به اینکه هنوز نتوانستیم تورم را کنترل کنیم، حذف صفر از پول آخرین اولویت می‌تواند باشد. دولت برای حل مشکلات اقتصاد ایران اولویت‌های بسیار زیادی دارد اما نمی‌دانیم چرا از حل آخرین اولویت کار را شروع

کرده است. اگر اقتصاد ایران ۱۰۰۰ مشکل داشته باشد حذف صفر مشکل هزارمین است. انتشار اسکناس جدید هرز بنه‌هایی دارد اما یک مزیت دیگر حذف ۴ صفر این است که می‌تواند مسکو کات را بیشتر در جریان بیندازد. در حال حاضر مسکو کات به طور کامل از جریان خارج شده‌اند و از آنجایی که مسکو کات فلزی هستند، به شرط کنترل تورم مسکو کات می‌توانند زمان بیشتری در گردش باشند. اما از آنجایی که تورم در کشور بالاست ارزش ذاتی سکه فلزی از ارزش اسمی آن بالاست؛ از این رو مردم ترجیح می‌دهند آن را آب کنند و بفروشند و آب شده این سکه‌ها به صرفه‌تر خواهد بود. بنابراین در صورت کنترل تورم، مزیت حذف ۴ صفر این است که سکه ضرب می‌شود و این سکه ماندگاری بیشتری خواهد داشت و هزینه‌های چاپ پول کاغذی را کاهش می‌دهد.



دهند و به نوعی، دلال پروری و دلال بازی شکل گرفته بود که قرار است در سامانه جدید حذف شود.مهرداد عباد درمورد ارز تولیدکنندگان بزرگ کشور گفت: پتروشیمی‌ها، پالایشی‌ها و فولادی‌ها همیشه ارزهای ارزان‌تری داشته‌اند و قبل‌تر، اگر کسی می‌توانست در سامانه نیما از پتروشیمی یا فولادی‌ها را خریداری می‌کرد و از آن جایی که ارزهای ارزان‌تری بودند صادرکنندگان نیز، با رقم‌های کمتری در سامانه نیما می‌فروختند و یا بعضاً خودشان از محل ارز صادران نشان استفاده می‌کردند و به نوعی، به خاطر ارزهای تقریباً ارزان‌تر سسر شرکت‌های کوچک و متوسط کلاه گذاشته می‌شد و این نوع ارزها نصیب آن‌ها نمی‌شد. در نتیجه اگر در سامانه جدید تعادلی به وجود بیاید به نظر مفید و کمک‌کننده است و این سامانه باید به حدی شفاف و واقعی باشد که اگر قرار است تمام مبادلات ارزی یک‌جا باشند به معنای واقعی این طور باشد. عضو اتاق بازرگانی تهران ادامه داد: قبلاً قرار بود سامانه جامع تجارت محل تمام فعالیت‌های آنلاین بخش خصوصی باشد ولی در سال‌های گذشته، سامانه‌های مختلفی راه‌اندازی شده‌اند و امیدوار هستیم سامانه جدید مثل سامانه نیما نباشد که فقط تا حدی ظاهر آن تغییر کرده و نرخ ارزها افزایش پیدا کرده باشد و واقعاً واردکننده‌ها و صادرکننده‌های ما بدون واسطه و دستور دولت بتوانند با یکدیگر به توافق برسند و ارزشان را هم خرید و فروش کنند.مهرداد عباد در پایان خاطر نشان کرد: بدون شک، حذف ارز نیما و راه‌اندازی تک‌نرخ‌ی شدن ارز در بلندمدت به نفع کشور است و باعث می‌شود دولت دخالت خود را در بازار ارز کمتر کند. زیرا متأسفانه، دخالت‌های دولت باعث التهاب بیشتر در این بازارها شده است ولی اگر بازار ارز را آزاد بگذارند تا واردکنندگان و صادرکنندگان با توافق طرفین، با یکدیگر در ارتباط باشند و دولت صرفاً نظارت داشته باشد تا فساد و شفافیت ارزی مشخص شود شرایط در آینده بهتر خواهد شد و اگر چه حذف ارز نیما و راه‌اندازی سیستم تک‌نرخ‌ی شدن ارز در کوتاه‌مدت تأثیر خود را بر اقتصاد و معیشت مردم خواهد گذاشت ولی باید توجه کرد این از همان اصلاحاتی است که با وجود درد داشتن، با تحمل کردن می‌توان امیدوار بود تا شرایط اقتصادی کشور از این بدتر نشود.



یادداشت

**پیچیدگی های حذف کارت سوخت**



رضا نواز سخنگوی صنف جایگاهداران

موضوع سوختگیری و تخصیص یارانه سوخت پیچیدگی‌های خاصی دارد و با توجه به تجربیات قبلی، صرفاً با جملات مصوب در قانون بودجه، جایگزینی کارت بانکی و حذف کارت سوخت به راحتی امکانپذیر نیست. در این خصوص باید گفت طی چند سال اخیر مساله جایگزینی تخصیص یارانه سوخت با استفاده از کارت بانکی به مالک خودرو و حذف کارت سوخت در دولت و مجلس بررسی شد و اقداماتی نیز صورت گرفت که نهایتاً در قانون برنامه هفتم مقرر شد به صورت کامل در این خصوص مصوبه انجام شود که در نهایت به صورت ایده

مر ترضی افقه در گفتگو

با «**تدبیر تازه**» به بررسی بحران

انرژی در کشور پرداخت

## تولیدملی در معرض فروپاشی

عطیه صفی زاده

روزنامه نگار

یک کارشناس و پژوهشگر اقتصادی با بیان اینکه اگر منابع انرژی به‌ویژه گاز و برق در اختیار نباشند، بسیاری از واحدهای تولیدی، به‌ویژه در صنایع بزرگ همچون پتروشیمی و فولاد، مجبور به کاهش یا توقف فعالیت‌های خود می‌شوند، تصریح کرد: این تعطیلی‌ها به طور مستقیم بر تولید ملی تأثیر منفی می‌گذارد و موجب کاهش تولید و در نتیجه بیکاری گسترده می‌شود.

به گزارش «تدبیر تازه»، انرژی به‌عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه و رشد اقتصادی، نقش حیاتی در تقویت تولید، توسعه صنعتی، کشاورزی، و بهبود سطح رفاه جامعه ایفا می‌کند، در دنیای امروز، منابع انرژی نه‌تنها به‌عنوان عامل مؤثر در تأمین نیازهای روزمره زندگی و فعالیت‌های اقتصادی، بلکه به‌عنوان عامل پیش‌برنده در فرآیندهای صنعتی و تجاری در مقیاس‌های کلان و خردشناخته می‌شوند. انرژی در سطوح مختلف از جمله برق، گاز، نفت و سایر منابع سوختی برای تأمین نیازهای تولیدی، حمل‌ونقل، و مصرف‌رورانه ضروری است. در سطح اقتصاد کلان، تأمین پایدار انرژی ارتباط مستقیم با رشد اقتصادی، ثبات قیمت‌ها و ایجاد اشتغال دارد. کمبود یا قطع منابع انرژی می‌تواند به کاهش تولید، افزایش هزینه‌ها و تورم منجر شود و در نهایت بر توان رقابتی کشورها در عرصه جهانی تأثیر بگذارد. از سوی دیگر، در سطح اقتصاد خرد، انرژی تأثیر مستقیمی بر هزینه‌های تولید، قیمت کالاها و خدمات، و تصمیمات مصرف‌کنندگان دارد. مشکلات مرتبط با تأمین انرژی مانند قطع برق و تعطیلی ادارات، علاوه بر ایجاد اختلال در فعالیت‌های اقتصادی، می‌تواند به مشکلات جدی در بخش‌های مختلف صنعتی و خدماتی منجر شود که آثار منفی آن در بلندمدت در قالب کاهش درآمد‌ها، بیکاری و نارضایتی اجتماعی نمایان می‌شود.

در شرایط کنونی ایران، با توجه به قطع برق و

تعطیلی ادارات، مدیریت مصرف انرژی به‌عنوان یک اولویت اقتصادی و اجتماعی مطرح است؛ این بحران انرژی نه‌تنها به آسیب‌به زیرساخت‌های اقتصادی و صنعتی کشور منجر شده است، بلکه بر روی زندگی روزمره مردم نیز تأثیرات منفی گذاشته و تهدیدی جدی برای آینده اقتصادی کشور ایجاد کرده است.

در همین راستا با توجه به اهمیت موضوع با یکی از کارشناسان حوزه اقتصادی به گفتگو نشستیم.
ایم مرتضی افقه، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، به تشریح بحران انرژی و تأثیرات آن بر اقتصاد کشور پرداخت و گفت: انرژی یک عنصر حیاتی و اساسی در همه بخش‌های اقتصادی، کشاورزی و صنعت است، بدون تأمین مقدار کافی و پایدار انرژی، هیچ‌گونه برنامه‌ریزی برای رشد اقتصادی و توسعه پایدار قابل تحقق نیست.

وی افزود: شرایط فعلی کشور به علت عوامل مختلف داخلی و خارجی، به‌ویژه ناکارآمدی‌های مدیریتی،

بوروکراسی ناکارآمد، تحریم‌ها و تنش‌های منطقه‌ای، وضعیت بحرانی به خود گرفته است.

این مسائل در کنار کمبود منابع انرژی، فشار زیادی به اقتصاد کشور وارد کرده‌اند.

این کارشناس حوزه اقتصادی با تأکید بر این نکته که بحران انرژی اثرات زنجیره‌ای و گسترده‌ای بر اقتصاد کشور دارد، توضیح داد: منابع انرژی همچون

گاز، گازوئیل و برق نقش کلیدی در تأمین تولید دارند. افقه با بیان اینکه اگر منابع انرژی به‌ویژه گاز و برق در اختیار نباشند، بسیاری از واحدهای تولیدی، به‌ویژه در صنایع بزرگ همچون پتروشیمی و فولاد، مجبور به کاهش یا توقف فعالیت‌های خود می‌شوند، تصریح کرد: این تعطیلی‌ها به طور مستقیم بر تولید ملی تأثیر منفی می‌گذارد و موجب کاهش تولید و در نتیجه بیکاری گسترده می‌شود.

وی افزود: این مشکلات نه‌تنها بر تولید تأثیر

آل در قانون برنامه گنجانده نشد. حال با توجه به پیچیدگی‌های موجود، اینکه با چند جمله در قانون بودجه بتوان حذف کارت سوخت را رقم زد کمی بعید به نظر می‌رسد و این مورد نیازمند مصوباتی با جزئیات و همراهی دولت از طریق مصوبه هیات وزیران یا آیین‌نامه‌های اجرایی دقیق می‌باشد.

برای مثال، مصوبه مجلس در قانون بودجه طی دو سال مبنی بر الزام به استفاده از کارت سوخت شخصی به طوری که ۹۰ درصد سوختگیری‌ها در بنزین با کارت سوخت شخصی افراد انجام شود

علیرغم ایجاد مشکلات برای جایگاههای سوخت

و ایجاد نارضایتی در بین مردم موفق نبود چرا که پیچیدگی‌های موجود برای اجرایی کردن آن، در مصوبه تعیین تکلیف نشده بود و الزام به تصویب آیین‌نامه اجرایی نیز در قانون وجود نداشت. اینکه ساختار توزیع سوخت قدیمی و مستهلک است و باید تغییر کند و به جای استفاده از کارت سوخت، یارانه به مالکان خودروها از طریق کارت بانکی تخصیص یابد امکانپذیر است به شرطی که در چند فاز انجام شود و چارچوب مشخص با برنامه زمانبندی و اجماع همه تصمیم‌سازان در دستگاه‌های اجرایی با مشورت بخش‌های خصوصی شکل بگیرد.



می‌گذارد؛ بلکه باعث افزایش تورم، کاهش قدرت خرید مردم، و نارضایتی‌های اجتماعی و سیاسی می‌شود.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز مطرح کرد: کاهش تولید و تورم باعث ایجاد بحران‌های اجتماعی و اقتصادی در داخل کشور می‌شود که به‌تبع آن مشکلات جدی‌تر در روابط بین‌المللی ایجاد خواهد شد.

تأثیر تنش‌های خارجی و بی‌توجهی به منابع انرژی بر اقتصاد کشور

افقه در ادامه تصریح کرد: تنش‌های بین‌المللی و تحریم‌های اقتصادی به‌شدت بر ظرفیت تولید و منابع انرژی کشور تأثیر گذاشته است. در واقع، روابط خارجی ایران و شرایط پیچیده سیاسی و اقتصادی، سبب شده که توانیم به‌اندازه کافی در بخش‌های زیرساختی انرژی سرمایه‌گذاری کنیم.

وی بیان کرد: این شرایط نه‌تنها موجب کاهش تولید داخلی و ضعف اقتصادی شده است، بلکه در روابط تجاری با کشورهای دیگر تأثیر گذاشته است، به‌عبارت‌دیگر، تنش‌ها و مشکلات در روابط خارجی ایران، تأثیرات منفی شدیدی بر بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی کشور گذاشته است.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه بحران انرژی و مشکلات اقتصادی کشور نتیجه مستقیم ناکارآمدی‌ها و بی‌توجهی به مسائل اساسی در طول دهه‌هاست، خاطر نشان کرد: در واقع، این مشکلات نتیجه تحریم‌ها، بی‌توجهی به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و عدم مدیریت صحیح منابع است.

افقه تصریح کرد: اگر تحریم‌ها و تنش‌های منطقه‌ای حل نشود، به نظر می‌رسد که آینده کشور در کوتاه‌مدت تغییرات مثبتی نخواهد داشت. به‌ویژه با توجه به روند موجود، خوش‌بینی به رفع مشکلات در آینده نزدیک، واقع‌بینانه به نظر نمی‌رسد.

## ۷

شنبه ۱۵ دی ماه ۱۴۰۳
سال هفتم
شماره ۳۸۷

انرژی

شبه

روزنامه نگار

سایناسیف

روزنامه نگار

## تدبیر تازه

هفته‌نامه

گزارش

نگرانی‌ها در بازار انرژی ادامه دارد

**زنگ خطر برای نفت ایران**

بازار جهانی نفت در سال ۲۰۲۵

به کدام سمت می‌رود؟

سایناسیف

روزنامه نگار



موضوع کاهش جهانی قیمت‌نفت‌به دنبال کاهش تقاضای بزرگ‌ترین واردکنندگان نفت، همواره موضوعی مورد توجه بوده‌است. تا جایی که قیمت نفت برنت به عنوان شاخص جهانی قیمت نفت در سال ۲۰۲۴ به ۶۵دلار هم رسید و این رقم نگرانی‌هایی در مورد بازار نفت به وجود آورد. اکنون این هشدارها بار دیگر مطرح شده است. تا جایی که بیم نفت ۵۰دلاری به جهان بازگشته است. اما سؤال اساسی اینجاست که این شرایط برای اقتصادهای نفتی مانند ایران چه پیامدهایی دارد؟

■ **فروش نفت ۴۰ دلاری ایران**

اگر رشد اقتصادی اروپا و چین در سال ۲۰۲۵ کمتر از حد انتظار باشد، احتمال دارد قیمت نفت به زیر ۵۰ دلار در هر بشکه برسد. در این شرایط، ایران ممکن است ناچار شود نفت خود را در بازار خاکستری با قیمت ۳۵ تا ۴۰ دلار بفروشد. نفت ایران معمولاً از آن‌تر از نفت برنت عرضه می‌شود. پیش‌تر حمید حسینی، عضو اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی، در گفتگو با تجارت‌نیوز توضیح داده بود قیمت نفت ایران بر اساس نفت برنت تعیین می‌شود. اختلاف قیمت نفت برنت با نفت کشورهای اوپک به طور متوسط سه دلار است و معمولاً از نفت خلیج فارس گران‌تر است. کاهش تقاضای چین، به عنوان بزرگ‌ترین واردکننده نفت خام جهان، موجب کاهش قیمت نفت شده و این روند همچنان ادامه دارد. با اینکه تنش‌های خاورمیانه گاهی باعث افزایش قیمت نفت می‌شود، اما به طور کلی، کاهش تقاضای اروپا و چین همراه با تنوع انرژی در جهان باعث کاهش تدریجی قیمت‌نفت شده‌است. با تداوم ضعف تقاضا، به‌ویژه از سوی چین، انتظار می‌رود قیمت نفت در سال ۲۰۲۵ کاهش بیشتری پیدا کند و احتمال دارد به زیر ۵۰ دلار برسد. این کاهش می‌تواند ناشی از رکود اقتصادی چین و اروپا باشد.

■ **کاهش تقاضای جهانی منجر به کاهش قیمت نفت خواهد شد؟**
آن طور که روتیزر گزارش داده، برابان مولبر تحلیلگر انرژی گفته‌است افت ململی انرژی در جهان نیازمند کاهش تقاضای جهانی است. از سال ۲۰۲۱ تاکنون، قیمت نفت خام و برنت زیر ۵۰ دلار معامله نشده است. تقاضای نفت چین، به عنوان دومین مصرف‌کننده بزرگ جهان، تأثیر شایان توجهی بر بازار می‌گذارد. داده‌های اقتصادی و برنامه‌های محرک چین در نوسانات قیمت‌نفت نقش داشته‌اند. با اینکه دولت چین اقدامات حمایتی انجام داده، اما در صورت ضعف بیشتر اقتصاد این کشور، خطر کاهش قیمت‌نفت همچنان پابرجا خواهد ماند. اوپک پیش‌بینی رشد تقاضای جهانی نفت برای سال جاری و آینده کاهش داده‌است. پاول مولچرئوف، تحلیلگر انرژی، معتقد است خطرات نزولی شدن بازار نفت بیشتر از صعودی شدن آن است. او پیش‌بینی کرد اوپک سرانجام مجبور خواهد شد تولید خود را کاهش دهد تا سهم بازار را حفظ کند. شایان ذکر است اوپک پالاس تصمیم گرفته کاهش ۲٫۲ میلیون بشکه‌ای تولید را تا مارس ۲۰۲۵ تمدید کند. اگر این کاهش‌ها برداشته شود، ممکن است قیمت نفت به حدود ۶۰ دلار برسد. آژانس بین‌المللی انرژی عرضه جهانی نفت را در سال ۲۰۲۵ حدود ۱۰۴٫۸ میلیون بشکه در روز و تقاضا را ۱۰۳٫۹ میلیون بشکه پیش‌بینی کرده که نشان‌دهنده مازاد عرضه ۹۰۰ هزار بشکه‌ای است. البته تحقق این پیش‌بینی به تقاضای جهانی بستگی دارد.

■ **روی کار آمدن ترامپ چه تأثیری بر بازار نفت خواهد گذاشت؟**
باروی کار آمدن دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا، بازار نفت دگرگون خواهد شد. ترامپ سیاست حمایت از صنعت نفت آمریکا را همواره دنبال کرده‌است و در دیربشیشین ریاست جمهوری او، برخی کشورها از جمله چین را به خرید نفت از آمریکا واداشت. اگر این روند بار دیگر دنبال شود، فروش نفت بسیاری از کشورهای خاورمیانه تحت تأثیر قرار خواهد گرفت؛ به طوری که آنها مجبور به ارائه تخفیف‌های هنگفت برای تداوم صادرات نفت خود خواهند شد. افزایش تولید داخلی آمریکا به دلیل سیاست‌های ترامپ می‌تواند عرضه جهانی را افزایش دهد. قیمت‌ها را تحت فشار قرار دهد. سیاست‌های اقتصادی و تعرفه‌ای ترامپ و مدیریت او بر تنش‌های ژئوپولیتیکی در اروپا از عوامل تأثیرگذار بر بازار نفت در سال ۲۰۲۵ خواهند بود. چنان که روتیزر گزارش داده، تام کلوزا تحلیلگر انرژی گفته است خطر کاهش قیمت نفت در سال آینده بیش از افزایش آن است. اگرچه تعرفه‌های آمریکا ممکن است قیمت نفت را به طور موقت افزایش دهد اما در نهایت منجر به کاهش قیمت می‌شود. کشورهای کانادا و مکزیک احتمالاً برای حفظ صادرات خود رقابتی‌تر عمل خواهند کرد. کلوزا خاطر نشان کرده که تولید نفت شیل در آمریکا و کانادا رو به افزایش است. نفت شیل نوعی نفت خام است که در اعماق زمین و درون لایه‌های سنگی متراکم قرار دارد و برای استخراج آن از فناوری‌های خاصی استفاده می‌شود که هزینه استخراج نفت را بالا می‌برد. علاوه بر تولید این نوع نفت، ظرفیت مازاد تولید اوپک نیز می‌تواند یک عامل بالقوه برای افت قیمت به شمار رود. با این همه، باید دید با توجه به متغیرها مختلف بازار نفت، آیا قیمت نفت در سال جدید به ۵۰ دلار در هر بشکه خواهد رسید؟



یادداشت

دیپلماسی ضعیف ایران در حوزه انرژی



محمد ابراهیم رئیسی  
کارشناس انرژی

این روزها بحران آب در کشورمان، معیشت مردم بیش از پیش تهدید می کند از این منظر باید نسبت به موضوع آب عکس العمل سیاسی داشته باشیم چرا که اکنون موضوع بر سر اقتصاد سیاسی است. ما در مذاکرات با کشورهای اطراف حتی اگر قدرت سیاسی و نظامی بالاتری نسبت به ما نداشتند هم قوی نبوده ایم و نتیجه آن سدسازی در افغانستان است که به نظر می رسد همچنان گسترش یابد.

درباره احداث سد پاشدان در افغانستان و تأثیر آن بر وضعیت آب مناطق شهر مشهد و شمال شرق کشور نیز واقعیت اینکه ایران در حوزه دیپلماسی آب نه فقط در حوزه سدهای افغانستان بلکه در تمامی آب های مرزی عمل نکرده است. با اینکه تلاش هایی شده اما با توجه به آثاری که مشاهده می شود دیپلماسی فعال منجر به نتیجه نداشتن است و یا اگر هم منجر به نتیجه شده تأثیر گذار نبوده است. ما نه تنها در حوزه سدسازی های افغانستان بلکه در زمینه سدسازی های ترکیه هم واکنش منجر به نتیجه ملموس و مثبتی نداشتیم و چه بسا ممکن است در آینده در عراق هم این چالش را داشته باشیم. هم منابع آب خودمان را در منطقه سیستان و بلوچستان کنترل نکردیم و هم اینکه آب های مرزی را از دست داده ایم که موجب شده اکنون وضعیت سیستان و بلوچستان بد باشد و مشهد هم چنین اوضاعی خواهد داشت.

طبق آنچه در دیپلماسی آب مطرح است باید روی منافع مشترک بخصوص وقتی به لحاظ توپوگرافیک یک هژمونی وجود دارد در دست بحث شود. در سال های اخیر نتوانسته ایم در مورد افغانستان حتی با حکومت های متزلزل که داشته اند برنامه های خودمان را بدرستی پیش ببریم و این ضعف در دیپلماسی است. به هر صورت هر سدی که در افغانستان احداث می شود روی خراسان و سیستان و بلوچستان تأثیر گذاشته و طبیعتاً وقتی یک حق برای یک کشور ایجاد می شود مذاکره در مورد آن سخت خواهد شد. اکنون افغانستان کشور در حال توسعه ای است و حتماً برنامه دارد که از آب موجود در کشور خود استفاده کند و حتی اگر نخواهد از آب استفاده کند برای تحت فشار قرار دادن ایران این کار را می کند. ما برای تأمین آب مشهد خط بسیار گران قیمتی را از دریای عمان اجرا می کنیم ولی مهم این است که منابع آب سطحی در هر رود را حفظ کنیم.

حال این پرسش مطرح می شود که آیا دیپلماسی انرژی ایران اطلاع داد که کشور افغانستان در نظر دارد چند سد دیگر احداث کند؟ اگر این کار را بکنند ما چگونه باید وارد مذاکره شویم که منافع ایران حفظ شود؟ آیا قرار است همچنان منفعل عمل کنیم تا سد ساخته شود و بعد واکنش نشان دهیم؟ به هر صورت به نظر می رسد اطلاعات دیپلماسی انرژی ایران خیلی ناچیز و اگر هم مطالعه ای صورت گرفته عمیق نیست. از سوی دیگر چالش آبی در خراسان که در پی سدسازی افغانستان رخ می دهد، به افزایش مهاجرت دامن خواهد زد.

اکنون برخی شهرهای استان خیلی رشد کرده اند و این رشد ناموزون برخی از شهرها به این معناست که مهاجرت به شهری مثل مشهد افزایش پیدا کند و شهرهای اطراف و روستاها خالی شود، مسئله این آب شرب مسئله مهمی است، ضمن اینکه حقیقه کشاورزی هم کم می شود و اشتغال از بین خواهد رفت، به هر صورت مسئله آب و تغییرات اقلیم و روش هایی که برای مقابله با آن در هر کشوری دنبال می شود حتماً بر دیگر کشورها اثر دارد و به طور خاص در خراسان استان کم تر آرمتری را شاهد خواهیم بود. اکنون ما ناترازی انرژی در حوزه برق و گاز را داریم و بزودی آب هم به ناترازی می رسد نمونه آن را در برخی مناطق دیدیم، در تهران هم به همین شکل خواهد بود و دلیل آن سیاست های عرضه و عدم توجه به سیاست های تقاضا است.

با این تفاسیر لزوم مذاکره با کشورهای منطقه از جمله ترکمنستان، ازبکستان و تاجیکستان که با احداث بند قوش تپه تحت تأثیر سدسازی های افغانستان قرار گرفته اند، بیش از گذشته احساس می شود. ما اکنون در حوزه آب با کشورهای منطقه مذاکره جدی نداشتیم و دلیل آن اینکه شاید آب مسئله بالایی نیست که در اولویت قرار داده نمی شود، حداقل لازم است منافع بین کشورها تقسیم شود، باید بررسی شود چرا کشوری مثل ترکیه برای سدسازی در افغانستان سرمایه گذاری می کند، این موضوع را باید در سیاست های منطقه ای جست و جو کرد. همچنین یکی از مسیرهایی که ترکیه در نظر دارد قوی و بزرگ شود و رقابتی خود را کم قدرت کند ضعیف کردن ایران است. نبود آب در مناطقی از کشور و تشدید کمبود آب دغدغه هایی برای ایران ایجاد می کن. ترکیه یکی از کشورهای است که در حوزه آرس، دجله و فرات برای ما مشکل ایجاد می کند. این موضوع باید در مناسبات رعایت شود. حتی شرکت های خدمات و مهندسی و پیمانکاری از این سفره سدسازی های منطقه استفاده نکردند و این یک بازی دو سر باختی است یعنی هم منابع آبی کشور مسدود شده و هم اینکه از پتانسیل خدمات فنی و مهندسی در دیگر کشورها استفاده نکرده ایم.

یادداشت

نقش مهم نوجوانان در تبادل فرهنگی تهران و پکن



زونگ پی وو  
سفیر چین در ایران

چندی پیش در مراسم افتتاحیه دومین دوره «آداب و رسوم در خانواده های چین و ایران — مسابقه نقاشی جوانان ایرانی» شرکت کردم و آثاری را که جوانان ایرانی با دقت تمام خلق کرده بودند تماشا کردم. این نقاشی ها آداب و رسوم فرهنگی مشترک چین و ایران مانند عید بهار چین و عید نوروز ایرانی را به تصویر می کشد. از طریق آثار تخیلی کودکان، من عمیقاً عشق نوجوانان ایرانی به فرهنگ چینی و درک آنها از تبدلات فرهنگی دیرینه بین دو کشور را احساس کردم. یک ضرب المثل فارسی می گوید «دل به دل راه دارد». این نقاشی ها زیبایی های فرهنگ چین و ایران را جلوه داده و مسیر پیوند بین قلب های مردم این دو کشور را ترسیم کرده اند. آنچه که مرا تحت تأثیر قرار داد این بود که بچه ها شباهت های زیادی در آداب و رسوم سال نو بین چین و ایران یافتند، برای مثال ترقه بازی، شب نسیختی خانواده ها در آستانه سال نو، شب زنده داری در شب سال نو، تبریک سال نو، پوشیدن لباس نو، عیدی دادن و غیره. این نقاشی های کودکان نه تنها بیانگر اشتیاق و علاقه کودکان ایرانی به چین است، بلکه نشان دهنده توسعه عمیق تبدلات فرهنگی بین چین و ایران هم هست. تبدلات فرهنگی بین جوانان دو کشور به خلاقیت های هنری محدود نمی شود، بلکه در داستان های زنده نیز به وضوح نشان داده می شود. در مراسم افتتاحیه مسابقه نقاشی با درسا و پارسا خواهر برادر دوقلوی ایرانی و اهل اهواز آشنا شدم. در همین مراسم، وحید خسروی عروسی کردان نامدار ایرانی نمایش کوتاهی اجرا کرد و رسم مشترک «عیدی دادن» در سال نوی سنتی چین و ایران را به زبان چینی و به طور کودکانه برای مخاطبان شرح داد که با صدای تشویق ممتد تماشاچیان روبرو شد. روز بعد، ملاقاتی با درسا و پارسا والدین آنها ترتیب دادم و با تعجب دیدم که اعضای خانواده آنها از علاقه مندان فرهنگ چینی هستند و این خواهر و برادر زبان چینی را به مدت پنج سال و خودآموز آموخته اند. آن ها به زبان چینی استاندارد از من احوالپرسی کردند و داستان های جالبی در مورد یادگیری زبان چینی با من به اشتراک گذاشتند. آن ها به من گفتند که جشنواره عید بهار چین را بیشتر از همه دوست دارند و امیدوارند در آینده بتوانند به چین سفر کنند تا فضای جشن سرشار از خنده و شادی را با فانوس های قرمز آویزان شده تجربه کنند. این خواهر و برادر به طور ویژه اشاره کردند که آنها همچنین فرهنگ چینی را به دوستان خود معرفی می کنند، به این امید که بچه های ایرانی بیشتری فرهنگ چینی را بشناسند و خودشان نیز بتوانند همراهان بیشتری پیدا کنند. همچنین متوجه شدم که روز به روز کودکان چینی بیشتری به روش خود در تبدلات فرهنگی بین چین و ایران شرکت می کنند. چندی پیش، کودکی چینی به نام منگ شیانگ بی، طرفدار «بنیامین فرجی» بازیکن با استعداد چهارده ساله تیس روی میز ایران شد و در نامه ای به او علاقه خود را به این ورزشکار ابراز کرد و از او دعوت کرد تا برای دیدار با او به چین سفر کند. این نامه طولانی نیست، اما بیانگر دوستی فراتر از مرز جغرافیا و نشان دهنده پیوند صمیمانه عاطفی بین نوجوانان چینی و ایرانی است. در ابتکار تمدن جهانی که از طرف رئیس جمهور شیء، جین پینگ پیشنهاد شده بر این نکته تأکید شده است که باید به ظهور مشترک از احترام به تنوع تمدن های جهانی حمایت کنیم و به برابری تمدن، یادگیری متقابل، گفتگو و جوانمردی در میان تمدن ها پایبند باشیم. نوجوانان نقش مهمی در تبدلات فرهنگی ایفا می کنند و با کلمات و قلم موها داستان های دوستی مصومانه و زیبا را بیان می کنند و پل ارتباطی فرهنگ بین چین و ایران را می سازند. هر دو کشور چین و ایران تاریخ تبادل فرهنگی دیرینه ای دارند و نوجوانان امروزی دو کشور با شور و شوق و خلاقیت خود به نوشتن این تاریخ ادامه می دهند. آن ها با معصومیت کودکان دست به دست هم می دهند و رویاهای آینده را با دوستی ترسیم می کنند، که این هم نیروی جدیدی را به آینده مشارکت راهبردی جامع چین و ایران تزریق می کند.

سیاست اشتباه ارزیابی



علی سعدوندی  
پژوهشگر اقتصادی

بانک مرکزی و دولت چهاردهم در راستای اجرای سیاست های مقابله با رانت و فساد و همچنین سیاست های ضد تورمی، بازار ارز تجاری را از ۲۴ آذر به طور رسمی راه اندازی کرده اند؛ بازاری که قرار است به تدریج بازیگران بازار ارزی نیامی به آن ملحق شوند تا سیاست حذف نرخ های متعدد ارز در کشور، مسیر خود را پیدا کند. اما مضرات ارز چند نرخ بسیار است و باید به سمت ارز تک نرخ شتارو حرکت کنیم تا از توزیع رانت ارزی جلوگیری شود. باید بانک مرکزی هم در این زمینه همگام با دولت و هم راستا با سیاست های کلان بانکی دولت حرکت کند و سیاست گذار همواره باید به موضوع رانت حساس باشد زیرا رانت به گروه باید گنت این سیاست جواب نمی دهد. باید پذیرفت که بازار ارز با شاخص های اقتصاد کلان محلی برای فرار سرمایه و فساد گسترده تبدیل شده بود و افراد برای اینکه از محل ارز نیامی منافع مادی خود را به دست بیاورند، حاضر بودند

اینفوگرافیک

چند راه ساده برای جلوگیری از هک اطلاعات گوشی

1. آپدیت سیستم عامل و اپلیکیشن ها را از منابع مطمئن و امن دانلود کنید
2. پسوردهای قوی و یکتا برای اپلیکیشن ها و شبکه های اجتماعی را باز نگه دارید
3. از تلگرام، اینستاگرام و واتساپ اپلیکیشن های امن را نصب کنید
4. هر نوع بازی و اپلیکیشن را نصب نکنید
5. اپلیکیشن هایی که یک ماه از آن استفاده نکرده اید را حذف کنید

یادداشت

بازار ارز کنترل نمی شود بلکه برای فرار سرمایه از کشور هم پاره می دهید. همچنین درباره مخالفت برخی نمایندگان مجلس با سیاست ترک نرخ شدن ارز به دلیل اینکه ممکن است در آینده تورم ایجاد کند، باید آذغان داشت ما هم اکنون شاهد تورم سنگینی هستیم که علت آن سیاست های نمایندگان مجلس بوده و طرفدار این سیاست های اشتباه بودند که شاهد گسترش شدیدی فقر در کشور در سال های گذشته بودیم؛ برخی از آنها به مسائلی ورود می کنند که مطلقاً آشنایی ندارند و به افراد دیگری که تحت عنوان اقتصاددان شناخته می شوند، ارجاع می دهند. ناگفته نماند بدترین سیاست های تورمی را در سال های گذشته دنبال کرده ایم، اگر قرار است از افزایش آسب پذیر محاربت شود نباید رانت به افراد دیگر داده شود تا پول را از کشور خارج کنند و در کشورهای دیگر برای خود خانه های لوکس دست و پا کنند. این چه سیاستی است که به اسم حمایت از افزایش آسب پذیر اجرا می شود؟ چرا همچنان به نهادهای تولید پارهانه ارزی داده می شود آن هم در حالی که قیمت در بازار بر اساس قیمت تمام شده تولید تعیین نمی شود بلکه بر اساس عرضه و تقاضا در بازار تعیین می شود.

سخنگوی اتاق اصناف ایران در گفتگوبا «تجدید تازه» مطرح کرد:

سودجویان در کمین ایام های مناسبتی



مادر، روز پدر و همین طور شب های عید، فروش فوق العاده و برگزاری جشنواره ها را در دستور کار خود قرار می دهند که آن ها با دریافت مجوز از اتحادیه می توانند ۱۰-۱۵ درصد تخفیف دریافت کنند و علاوه بر این، در سالانه ۴ بار فروش ویژه و فوق العاده داشته باشند. مهدی امیدوار عنوان کرد: اتحاد اصناف یک برچسب متحدالشکل قیمتی را در اختیار همه اتاق های اصناف در سراسر کشور قرار داده است. به همین دلیل واحدهای صنفی مجاز هستند که از این برچسب ها بر روی اجناس خود استفاده کنند. زیرا شماره تلفن های بازرسی و قیمت در آن ها درج شده اند و در ۸ ماه گذشته بازرسی های اتاق های اصناف حدود ۶۵ هزار بازرسی در سراسر کشور را به اتاق های اصناف ایران گزارش داده اند.

سخنگو و نایب رئیس اتاق اصناف ایران تأکید کرد: ملاک رسیدگی و نظارت در همه صنف هایی که به فروش شیرینی، آجیل و... می پردازند فاکتور قیمت است و از آن جایی که آجیل، شیرینی، شکلات و اجناس، درجه بندی متفاوت دارند بنابراین ملاک در نظارت ها

اصناف شهر و منطقه خود که معمولاً در شبکه های اجتماعی اطلاع رسانی شده است ارتباط برقرار کرده و شکایت خود را ثبت کنند. مهدی امیدوار با اشاره به این که در مناسبت های مهم، برخی از افراد در فضای مجازی تخلفاتی انجام می دهند و سودجویی هایی می کنند، تأکید کرد: از آن جایی که در مناسبت هایی مثل شب یلدا، روز مادر، روز پدر، چهارشنبه سوری، عید اعیاد مختلف به ویژه عید نوروز، سودجویان در بستر فضای مجازی در زمینه فروش شیرینی، شکلات و آجیل و... تبلیغات می کنند؛ چرا که معمولاً تقاضای مردم در چنین مناسبت هایی افزایش پیدا می کند و آن ها در صدد این هستند که راحت تر خرید کنند. به همین دلیل برای خرید خود از طریق فضای مجازی اقدام می کنند. در نتیجه مردم هنگام خرید اقلام خود باید توجه کنند که حتماً از طریق سایت هایی باشد که نماد الکترونیک و پروانه کسب مجاز دارند.

سخنگو و نایب رئیس اتاق اصناف ایران ادامه داد: واحدهای صنفی با درخواست هایی که از اتحادیه ها دارند به ویژه برای مناسبت هایی مثل شب یلدا، روز

مهرداد میرزایی  
روزنامه نگار

مهدی امیدوار، سخنگو و نایب رئیس اتاق اصناف ایران در گفتگوبا «تجدید تازه» با اشاره به اقدامات نظارتی اتاق اصناف در ایام مناسبتی کشور گفت: همه ساله در مناسبت های مختلف و مهم کشور از جمله شب یلدا، روز مادر، روز پدر، چهارشنبه سوری، عید نوروز و... معمولاً تقاضای برای خرید و فروش در زمینه های مختلف بیشتر می شود. در همین راستا با توجه به این که دوماست مهم شب یلدا و روز مادر را طی هفته های اخیر داشته ایم از تاریخ ۲۰ آذر ماه تا ۴ دی ماه، تقریباً یک هزار و ۵۰۰ بازرسی در ۴۰۰ اتاق اصناف در سراسر کشور در طرح ویژه گشت شب یلدا و روز مادر در کنار بازرسان سازمان صنعت معن تجارت و تعزیرات به فعالیت پرداخته اند که این بازرسی ها و نظارت ها شامل اقلامی مثل میوه، آجیل و خشکبار، شیرینی و مواردی از این دست شده اند. این مهم بر این دلیل است که این روزها، منقاصی و فروش بیشتری داشته و بنابراین آن به نظارت بیشتری نیز احتیاج داشته اند. البته باید اشاره کرد که علاوه بر گشت بازرسان اتاق اصناف در سراسر کشور، همه روزه تیم اتحادیه های خوار و بارو قنادی و... نیز گشت های خود را دارند.

سخنگو و نایب رئیس اتاق اصناف ایران با اشاره به نحوه گزارش تخلفات و گران فروشی توسط مردم تصریح کرد: یکی از مواردی که در چنین مناسبت هایی مردم با آن هاروبرو می شوند گران فروشی برخی از اصناف است. به همین دلیل توصیه ماین است که اگر مردم هنگام خرید به یک از اقلام مورد نیاز خود در این ایام نارضایتی داشتند و با گران فروشی روبرو شدند می توانند با شماره ۱۲۴ و در هر شهرستان با واحدا بازرسی اتاق